



АГЕНЦИЯ ПО ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ  
1000 София, ул. Лега 4  
факс: 940 7078  
e-mail: rop@aop.bg , e-rop@aop.bg  
интернет адрес: <http://www.aop.bg>

## ПУБЛИЧНА ПОКАНА

### ДЕЛОВОДНА ИНФОРМАЦИЯ

|                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Деловодна информация</b><br/>         Партида на възложителя: 00610<br/>         Поделение: _____<br/>         Изходящ номер: 514 от дата 07/08/2014<br/>         Коментар на възложителя:</p> |
|                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                                      |

### РАЗДЕЛ I: ВЪЗЛОЖИТЕЛ

|                                                                                                                                                                                                                                                       |                       |                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------|
| <b>I.1) Наименование, адреси и място/места за контакт:</b>                                                                                                                                                                                            |                       |                    |
| Възложител<br>Комисия за регулиране на съобщенията                                                                                                                                                                                                    |                       |                    |
| Адрес<br>ул. Гурко № 6                                                                                                                                                                                                                                |                       |                    |
| Град<br>София                                                                                                                                                                                                                                         | Пощенски код<br>1000  | Страна<br>България |
| Място/места за контакт<br>ул. Гурко № 6                                                                                                                                                                                                               | Телефон<br>02 9492975 |                    |
| Лице за контакт (може и повече от едно лице)<br>Мария Попиванова                                                                                                                                                                                      |                       |                    |
| E-mail<br>mropivanova@crc.bg                                                                                                                                                                                                                          | Факс                  |                    |
| Интернет адрес/и (когато е приложимо)<br>Адрес на възложителя:<br><a href="http://www.crc.bg">www.crc.bg</a><br>Адрес на профил на купувача (или друг интернет адрес, на който е публикувана поканата):<br><a href="http://www.crc.bg">www.crc.bg</a> |                       |                    |

### РАЗДЕЛ II

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                   |                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------------------|
| <b>Обект на поръчката</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                   |                                            |
| <input type="checkbox"/> Строителство                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <input type="checkbox"/> Доставки | <input checked="" type="checkbox"/> Услуги |
| <b>Кратко описание</b><br>Съгласно разпоредбите на чл. 172, ал. 2, чл. 222, ал. 8 и във връзка с чл. 207 ал. 3 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), Комисията за регулиране на съобщенията ежегодно назначава проверка за прилагане на системата за определяне на разходите, която се извършва от независим одитор, когато на съответно предприятие е наложено задължение за определяне на разходоориентирани цени, определени въз основа на система за определяне на разходите. Във връзка с горното КРС стартира настоящата процедура. |                                   |                                            |
| <b>Общ терминологичен речник (CPV)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                   |                                            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Осн. код</b>                   | <b>Доп. код (когато е приложимо)</b>       |
| <b>Осн. предмет</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 79212000                          |                                            |

**РАЗДЕЛ III****Количество или обем**

„Проверка за прилагането на одобрената от Комисия за регулиране на съобщенията (КРС) система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012 финансова година“.

Прогнозна стойност

(в цифри): 33333 Валута: BGN

**Място на извършване**

ул. Гурко № 6

код NUTS:  
BG411

**Изисквания за изпълнение на поръчката**

1. Заверено от участника копие (или нотариално заверен препис) от удостоверение за регистрация или посочване на единен идентификационен код (ЕИК) съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър или представено удостоверение за актуално състояние – за българско юридическо лице, документ за регистрация на чуждестранно лице съобразно националното му законодателство, а когато участникът е физическо лице – копие от документ за самоличност;
2. Нотариално заверено пълномощно при наличието на представителство;
3. Срок на валидност на офертата;
4. Място на изпълнение на предмета на поръчката;
5. Срок на изпълнение на договора и план-график, съобразен с изискванията на Възложителя;
6. Декларация за отсъствие на обстоятелствата по чл. 47, ал. 1, и ал. 5 от ЗОП ;
7. Декларация с посочване на подизпълнители в случай, че има такива.
8. Техническо предложение, отговарящо на изискванията на Възложителя и попълнено по образец ;
9. Доказателства за техническите възможности и квалификация на участника:
  - Справка-декларация, придружена с доказателства, съобразно Приложение № 6 от поканата;
  - Справка – декларация, придружена с доказателства за екипа се удостоверяват съобразно Приложение № 7 към поканата квалификацията, професионалния опит и опита от извършени одити за изпълнение на наложени регулаторни задължения за разделяне на активите, пасивите, приходите и разходите на организация, предоставяща услуги въз основа на електронно съобщителни мрежа/мрежи на ръководителя и на експертите от екипа се удостоверяват съобразно Приложение № 7 от поканата.
10. Ценово предложение, изготвено съгласно Приложение „Ценово предложение“ ;
11. Списък на документите, съдържащи се в офертата, подписан и подпечатан от участника.

**Критерий за възлагане**

най-ниска цена

икономически най-изгодна оферта

**Показатели за оценка на офертите**

**Срок за получаване на офертите**

Дата: 22/08/2014 дд/мм/гггг

Час: 17:30

**Европейско финансиране**Да  Не **Допълнителна информация**

Допълнителна информация и документи, свързани с поръчката, могат да бъдат получени на посочения интернет адрес или друго:

Офертите ще се отварят на 25.08.2014 г. в 9 и 30 часа в сградата на КРС на адрес гр. София, ул. „Гурко“ № 6.

Отварянето на офертите ще се извърши публично при условията на чл. 68, ал. 3 от Закона за обществените поръчки.

**РАЗДЕЛ IV****Срок на валидност на публичната покана (включително)**

Дата: 22/08/2014 дд/мм/гггг

**КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА**

**ПУБЛИЧНА ПОКАНА**

**ЗА УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР С  
ПРЕДМЕТ:**

„ПРОВЕРКА ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ОДОБРЕНАТА ОТ КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА  
СЪОБЩЕНИЯТА СИСТЕМА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАЗХОДИТЕ НА „БЪЛГАРСКА  
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД ЗА 2012 ФИНАНСОВА ГОДИНА”

**Настоящата публична покана е публикувана на Портала за обществени поръчки с уникален  
код № 9032588/08.08.2014 г.**

**София, 2014 г.**

## **УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,**

На основание чл. 14, ал. 4, т. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) Комисия за регулиране на съобщенията (КРС), гр. София, ул. „Гурко“ № 6, Ви кани да участвате в процедура за избор на изпълнител за сключване на договор с предмет: **„Проверка за прилагането на одобрената от Комисия за регулиране на съобщенията система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012 финансова година”**.

**Възложител по настоящата процедура е Комисията за регулиране на съобщенията с адрес: 1000, гр. София, ул. Гурко № 6.**

**Прогнозната стойност на поръчката е 33 333,33 лв. без включен ДДС (40 000 лв. с включен ДДС).**

**Източник на финансиране: Финансовите средства за изпълнение на поръчката се осигуряват от бюджета на КРС.**

Участниците в процедурата следва да прегледат и да се съобразят с всички указания, условия и изисквания, представени в документацията.

Срок и място за получаване на офертите:

Офертите ще се приемат всеки работен ден от 09:00 до 17:30 ч. в деловодството на КРС на адрес: 1000, гр. София, ул. „Гурко“ № 6, стая 201, **в срок до 22.08.2014 г.** В случай, че офертите се подават по пощата, участникът следва да осигури условия офертите да са постъпили в деловодството на КРС до крайния срок за подаване на офертите. Оферти постъпили след крайния срок не се разглеждат.

Офертите ще се отворят на **25.08.2014 г.** в 9,30 часа в сградата на КРС на адрес гр. София, ул. „Гурко“ № 6.

Отварянето на офертите ще се извърши публично при условията на чл. 68, ал. 3 от Закона за обществените поръчки.

**За допълнителна информация следва да се обръщате към:**

**Мария Попиванова-Китанова, Комисия за регулиране на съобщенията - тел.: 02/949 2975, e-mail: [mpopivanova@crc.bg](mailto:mpopivanova@crc.bg)**

**Мария Бончева, Комисия за регулиране на съобщенията - тел.: 02/949 2939, e-mail: [mbontcheva@crc.bg](mailto:mbontcheva@crc.bg)**

## I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящата покана се отнася до провеждане на процедура за избор на изпълнител за сключване на договор с предмет: **„Проверка за прилагането на одобрената от Комисия за регулиране на съобщенията (КРС) система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012 финансова година“**.
2. В процедурата може да участва всяко лице, което отговаря на обявените от Възложителя условия.
3. Настоящата покана е публикувана на Портала за обществени поръчки и на страницата на КРС в интернет съгласно разпоредбите на чл. 101б, ал. 2 от ЗОП.

## II. ОПИСАНИЕ И ОБЕКТ НА ПОРЪЧКАТА:

1. Обект на настоящата поръчка е проверка на място за прилагането от „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД (БТК) на одобрената от КРС Система за определяне на разходите (Системата/„See Cost“), одобрена с решение на КРС № 158 от 28.02.2008 г., и прилагана от БТК през 2012 финансова година, публичното описание на която е приложена към настоящата покана (Приложение 8).
2. Срокът за изпълнение на поръчката е до 50 (петдесет) календарни дни.
3. Мястото на изпълнение на поръчката е територията на Република България.
4. Начин на плащане: Плащането се извършва в български лева по банков път по сметка на изпълнителя на поръчката в срок до 7 календарни дни, след представяне на фактура оригинал и двустранно подписан окончателен приемо-предавателен протокол за изпълнение на договора.

## III. ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОРЪЧКАТА:

Изпълнителят трябва да извърши проверка за прилагането на одобрената от КРС Система за определяне на разходите на БТК за 2012 финансова година.

Проверката се обективизира в изготвени доклади - публична версия и подробен доклад, с приложени към него протоколи, включително търговски тайни, на хартиен и електронен носител за прилагане на Системата. Подробен доклад следва да съдържа анализи, оценки, заключения, доказателства и препоръки относно:

- наличието/отсъствието на правила и политики при отнасяне на информацията от първоизточниците по елементите на Системата;
- определените за целите на Системата елементи, взаимовръзката им със структурата, функциите на предприятието и записите във финансовото счетоводство, както и взаимовръзките между елементите на Системата;
- определените и използвани в Системата мрежови елементи и взаимовръзката им с мрежата на БТК;
- определената за целите на Системата настояща стойност на групите дълготрайни активи и отражението ѝ върху стойността на амортизационните отчисления;
- определените и използваните бази за разпределение на разходите и отражението на промени в стойностите им върху стойностите на елементите на Системата.
- разпределенията на приходите, разходите, активите и пасивите на всяка стъпка към отделните ѝ елементи до ниво приход/разход на единица услуга;
- съответствие на представените от БТК резултати от прилагане на Системата с одобрената от КРС Система и с резултатите от отчетите на финансовото счетоводство на БТК.

**От Изпълнителят се очаква да:**

1. Изготви оценка дали през 2012 г. политиките и правилата за третиране и отнасяне на информацията от първоизточниците към елементите на Системата са прилагани от предприятието по начин, гарантиращ спазването на принципите, на които тя е основана и в частност спазване на принципите на прозрачност и последователност на счетоводната политика (т. 022 от Системата);
2. Констатира въведени от БТК промени в елементите на Системата през 2012 г. (т. 006, 007 и 008 от Системата) в сравнение с одобрената с решение на Комисията №158/2008 г. и при наличие на такива да посочи причините за измененията, съответствието им с правилата, заложи в Системата, да даде оценка за отражението на измененията в резултатите от прилагането на Системата;
3. Установи наличието/отсъствието на съответствие и връзки между данните от първоизточниците на информация и отнасянето на тези данни в Системата (Приложение 4 към Системата). Резултатите следва да бъдат представени, съгласно долната таблица:

| Входни данни                                                             | Мерна единица | Количество или стойност към 31.12.2012* | Източник на информацията | Информационна система, генерираща данните | Отнасяне в системата към: | Количество или стойност към 31.12.2012* |
|--------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------|---------------------------|-----------------------------------------|
| 1. Подлежащи на разпределение                                            |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| 1.1. ...                                                                 |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| .....                                                                    |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| 2. Ползвани като бази за разпределение на разходите                      |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| 2.1. ....                                                                |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| .....                                                                    |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| 3. Ползвани като подлежащи на разпределение и като бази за разпределение |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| 3.1.....                                                                 |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |
| .....                                                                    |               |                                         |                          |                                           |                           |                                         |

\* Посочва се количество или стойност, в зависимост от вида на входните данни.

**Забележки:**

- ✓ Мерна единица се определя от вида на входните данни и може да включва обем трафик, брой, линейни или квадратни метри, човекочасове, стойност, както и други мерни единици;
- ✓ В колона „**Източник на информацията**” се посочва съответния документ, който се ползва за въвеждане на данни в Системата;
- ✓ В колона „**Информационна система, генерираща данните**” се посочва системата, в която се въвеждат, обработват и обобщават първичните данни, които служат за източник на информация за Системата;
- ✓ В таблицата не се включват данни за таблицата за маршрутизация, която следва да се приложи отделно;

✓ По отношение на източниците на информация, касаещи капацитета, се представят данни за инсталирания и за използвания абонатен капацитет.

4. Оцени дали контролната среда, свързана с отнасяне на първоизточниците на информация в Системата, гарантира устойчивост и достоверност на входните за Системата данни. Резултатите от оценката следва да бъдат представени в табличен вид, съобразно долната таблица:

| Риск | Цел на контрола | Описание на контролната дейност | Вид контрол (автоматичен/ Ръчен) | Резултат (ефективен/ неефективен контрол) |
|------|-----------------|---------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------|
|      |                 |                                 |                                  |                                           |
|      |                 |                                 |                                  |                                           |
|      |                 |                                 |                                  |                                           |
|      |                 |                                 |                                  |                                           |

5. Провери и оцени съответствието между приходите от финансов отчет на предприятието за 2012 г. по услуги и приходите от регулаторните отчети за 2012 г. по услуги, в съответствие с Приложение 1.1. към Системата. Резултатите следва да се представят в табличен вид, съобразно долната таблица:

| Финансов отчет         |                          |                            | Отчет от прилагане на Системата |                          |                                                              |
|------------------------|--------------------------|----------------------------|---------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------|
| № на счетоводна сметка | Наименование на услугата | Стойност към 31.12.2012 г. | Код съгласно Системата          | Наименование на услугата | Стойност към 31.12.2012 г., съгласно отчета представен в КРС |
|                        |                          |                            |                                 |                          |                                                              |
|                        |                          |                            |                                 |                          |                                                              |
|                        |                          |                            |                                 |                          |                                                              |

6. Провери и оцени съответствието между разходните сметки, групирани по икономически елементи (разходи за амортизация, за персонал и за външни услуги), и техните стойности във финансовото счетоводство и тяхното отнасяне, включително стойностите им в Системата. Резултатите следва да се представят в табличен вид, съобразно долната таблица:

| № на счетоводна сметка/подсметка | Наименование | Стойност към 31.12.2012 г. | Код на сметката съгласно Системата | Наименование | Стойност към 31.12.2012 г. |
|----------------------------------|--------------|----------------------------|------------------------------------|--------------|----------------------------|
| № на сметки за амортизация       |              |                            |                                    |              |                            |
| .....                            |              |                            |                                    |              |                            |
|                                  |              |                            |                                    |              |                            |

7. Идентифицира разходни елементи, които могат да избегнат преминаване към други разходни елементи при разпределение на разходите в Системата. Резултатите следва да бъдат представени в табличен вид, за всеки елемент, за който е установено преминаване през елементи на Системата, които могат да бъдат избегнати, както следва:



| Код на даващ елемент | Наименование на даващ елемент | Код на приемащ елемент | Наименование на приемащ елемент | Разпределен % към приемащ елемент |
|----------------------|-------------------------------|------------------------|---------------------------------|-----------------------------------|
|                      |                               |                        |                                 |                                   |
|                      |                               |                        |                                 |                                   |
|                      |                               |                        |                                 |                                   |
|                      |                               |                        |                                 |                                   |

8. Анализира групирането и оцени коректността на връзките между:

8.1. Звената от Системата (Приложение 1.3. към нея) и реалните структурни единици на предприятието към 31.12.2012 г. Резултатите следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Наименование на структурната единица, съгласно структурата на БТК към 31.12.2012 г. | Брой служители | Код на звеното, съгласно Системата | Наименование на звеното, съгласно Системата | Брой служители в звеното, съгласно Системата към 31.12.2012 г. |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                                                                     |                |                                    |                                             |                                                                |
|                                                                                     |                |                                    |                                             |                                                                |
|                                                                                     |                |                                    |                                             |                                                                |
|                                                                                     |                |                                    |                                             |                                                                |

8.2. Между дейностите от Системата (Приложение 1.6. към нея) и функциите на съответното звено. Резултатите следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Наименование на структурната единица, съгласно структурата на БТК към 31.12.2012 г. | Функции | Код на дейността, съгласно Системата | Наименование на дейността, съгласно Системата |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------------------------------------|-----------------------------------------------|
|                                                                                     |         |                                      |                                               |
|                                                                                     |         |                                      |                                               |
|                                                                                     |         |                                      |                                               |
|                                                                                     |         |                                      |                                               |

8.3. Между звената от Системата (Приложение 1.3. към нея) и списъка на дейностите от Системата (Приложение 1.6. към нея).

| Код на дейност, съгласно Системата | Наименование на дейността | Код на звено, съгласно Системата | Наименование на звеното |
|------------------------------------|---------------------------|----------------------------------|-------------------------|
|                                    |                           |                                  |                         |
|                                    |                           |                                  |                         |
|                                    |                           |                                  |                         |

8.4. Между списъка с дейности от Системата (Приложение 1.6. към нея) и списъка с услуги от Системата (Приложение 1.1. към нея). Резултатите следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Код на услуга, съгласно Системата | Наименование на услугата | Код на дейност, съгласно Системата | Наименование на дейността |
|-----------------------------------|--------------------------|------------------------------------|---------------------------|
|                                   |                          |                                    |                           |
|                                   |                          |                                    |                           |
|                                   |                          |                                    |                           |

9. Анализира отражението на промени в броя на служителите в реалните структурни единици при отнасянето им към звената в Системата по месеци за периода 01.01.2012 г. – 31.12.2012 г., както и промените във функциите на звената (ако са извършени такива) при отнасянето им като вид дейности, съгласно Системата, за периода 01.01.2012 г. – 31.12.2012 г. и да се оцени отражението на промените в броя на служителите или дейностите върху крайните резултати от Системата;

10. Анализира и оцени връзката между разходите за аутсорсвани от БТК дейности, тяхното отразяване във финансовото счетоводство на предприятието и отнасянето им по елементи на Системата и в частност по звена и дейности от Системата (Приложения 1.3. и 1.6. към нея);

11. Анализира обосноваването на включването на ДА от финансовото счетоводство в съответната група активи от Системата, като отчете вътрешно-фирмените, пазарни и технологични промени, свързани с ДА.

12. Установи наличието на съответствие/несъответствие при отнасянето на ДА от финансовото счетоводство (регистър на ДА и оборотна ведомост) към Системата (Приложение 1.4 към нея), в т.ч. по отношение на придобити/продадени през 2012 г. дълготрайни активи (ДА), по данни от финансовото счетоводство в Системата. Резултатите по т. 12 и т. 14 следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Код на ДА, съгласно фирмената номенклатура | Наименование | количество | Мерна единица | Балансова стойност | Полезен живот | АО | Код на групата ДА, съгласно Системата | наименование | Полезен живот | АО | количество | Мерна единица | Стойност |
|--------------------------------------------|--------------|------------|---------------|--------------------|---------------|----|---------------------------------------|--------------|---------------|----|------------|---------------|----------|
|                                            |              |            |               |                    |               |    |                                       |              |               |    |            |               |          |
|                                            |              |            |               |                    |               |    |                                       |              |               |    |            |               |          |
|                                            |              |            |               |                    |               |    |                                       |              |               |    |            |               |          |

13. Анализира групирането на ДА от Системата във връзка с оценяването им по настояща стойност. Анализира и оцени определената за целите на Системата настояща стойност на групата активи при отчитане на полезния живот на ниво отделен счетоводен актив. Да установи ДА, за които са внесени допълнителни корекции при оценката им по настояща стойност, като посочи размера на корекциите. Резултатите за определената настояща стойност следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Код на групата ДА, съгласно Системата | Наименование на групата ДА | Метод на преценка    |            |                       | Технически еквивалент за преценка на актива, оценен по настояща стойност | Стойност на техническия еквивалент |
|---------------------------------------|----------------------------|----------------------|------------|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|                                       |                            | Историческа стойност | Индексация | Съвременен еквивалент |                                                                          |                                    |
|                                       |                            |                      |            |                       |                                                                          |                                    |
|                                       |                            |                      |            |                       |                                                                          |                                    |

14. Сравни стойностите на амортизационните отчисления на ДА от финансовото счетоводство и групите ДА от Системата. Да анализира и оцени възможностите за подценяване/надценяване на разходите за амортизационни отчисления на групите ДА от Системата във връзка с определения полезен живот, внесени допълнителни корекции при оценката на ДА по настояща стойност и отнасянето на групите ДА към други разходни центрове и прилагани бази за разпределение.

15. Установи съответствието между мрежата на БТК (отделно за фиксираната и за мобилната мрежи, подразделени на опорна мрежа и мрежа за достъп) и използваните в Системата мрежови елементи, като идентифицира компонентите на IP/NGN мрежата на предприятието. Резултатите следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Компоненти на мрежата | Количество към 31.12.2012 г. | Съответстващ мрежови елемент от Системата (код и наименование) |
|-----------------------|------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                       |                              |                                                                |
|                       |                              |                                                                |
|                       |                              |                                                                |
|                       |                              |                                                                |

16. Анализира взаимовръзките при разпределение на разходите между групата ДА и мрежовите елементи от Системата, с акцент върху групите ДА, които се разпределят върху няколко мрежови елемента, като се идентифицират даващия и приемащ разходите елемент, наименованието на базата за разпределение и тяхната стойност. Резултатите следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Код на даващ елемент | Наименование на даващ елемент | Код на приемащ елемент | Наименование на приемащ елемент | Наименование на базата за разпределение | Стойност |
|----------------------|-------------------------------|------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------|----------|
|                      |                               |                        |                                 |                                         |          |
|                      |                               |                        |                                 |                                         |          |
|                      |                               |                        |                                 |                                         |          |
|                      |                               |                        |                                 |                                         |          |

17. Провери определените и използваните бази за разпределение на разходите за всички елементи, които не се отнасят директно към други разходни елементи, включително таблици за маршрутизация. С изключение на таблиците за маршрутизация, които следва да бъдат приложени, резултатите следва да се предоставят съобразно долната таблица:

| Код на елемента | Наименование на елемента | Определена база за разпределение | Използвана база за разпределение | Стойност |
|-----------------|--------------------------|----------------------------------|----------------------------------|----------|
|                 |                          |                                  |                                  |          |
|                 |                          |                                  |                                  |          |
|                 |                          |                                  |                                  |          |

18. Оцени влиянието от промяна в стойностите на базите за разпределение и от промяна на вероятностите в таблиците за маршрутизация (анализ на чувствителността) върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата.

19. Провери и оцени:

19.1. дали начина на определяне на стойността на зетия капитал, прилаган от БТК съответства на изискванията на одобрената с решение № 158/2008 г. Система;

19.2. дали разпределянето на стойността на зетия капитал по групи дълготрайни активи съответства на декларираната от БТК разпределена стойност на зетия капитал в регулаторните отчети. В случай на констатиране на несъответствия да анализира влиянието им върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата;

19.3. съответствието между стъпките за разпределение и използваните бази, включително техните стойности, използвани за разпределянето на оперативните разходи и амортизациите и стъпките за разпределение и използваните бази, включително техните стойности, използвани за разпределянето на зетия капитал между елементите на Системата. В случай на констатиране на несъответствия да анализира влиянието им върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата;

19.4. съответствието между разпределената стойност на зетия капитал и стойността на зетия капитал по услуги по данни от регулаторните отчети. В случай на констатиране на несъответствия да анализира влиянието им върху резултатите от разпределените разходи по елементи на Системата.

**За проверката, касаеща прилагането на Системата в съответствие с точки 1-19, Изпълнителят изготвя подробни протоколи, в които посочва целта на проверката, ползваните източници на информация, извършената дейност, ползвани методи, направените констатации, извършените анализи и оценки, заключения и препоръки.**

**Изпълнението завършва с:**

- доклад публична версия, съдържащ заключенията на изпълнителя за проверката от прилагането на Системата на хартиен и електронен носител.

- подробен доклад, с приложения към него протоколи на хартиен и електронен носител.

#### **IV. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧАСТНИЦИТЕ:**

1. Участник в процедурата може да бъде всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, както и техни обединения.

2. Да не са били ангажирани с изработването на системата на БТК и с извършени по инициатива на БТК одити на Системата. За целта се попълва декларация по образец Приложение № 3.

3. Да докажат опит за извършени одити, във връзка с изпълнение на наложени регулаторни задължения за разделяне на активите, пасивите, приходите и разходите на организация, предоставяща услуги въз основа на електронно съобщителни мрежа/мрежи, до ниво на дезагрегация приход/разход на услуга, и за прилагане на система/модел(и), за изчисляване/определяне на приходите и разходите и/или цените на единица електронно съобщителна услуга. Опитът, относим към периода 2009 - 2014 г., се удостоверява със Справка-

декларация, придружена с доказателства, съобразно Приложение № 6 към настоящата документация.

4. Да предложат екип за изпълнение на поръчката, членовете на който да имат, квалификация, и професионален опит, подходящи за изпълнението на поръчката, удостоверени съгласно Приложение № 7, т. 1 и т. 2.

5. Минимум 50% от членовете на предложени екип следва да удостоверят, опит от извършени одити за изпълнение на наложени регулаторни задължения за разделяне на активите, пасивите, приходите и разходите на организация, предоставяща услуги въз основа на електронно съобщителни мрежа/мрежи, по отделни услуги, и за прилагане на система/модел(и), за изчисляване/определяне на разходите и/или цените на единица електронно съобщителна услуги. Опитът относим към периода 2009 – 2014 г. се удостоверява съобразно Приложение № 7, т. 3 и се придружава с потвърждение – в свободен текст за участието на съответния член на екипа в одита..

6. В допълнение към изискванията към членовете на екипа, ръководителят на екипа, който ще извършва проверката, следва да представи и доказателства че е ръководил екип, извършил одити на изпълнение на наложени регулаторни задължения за разделяне на активите, пасивите, приходите и разходите на предприятие, предоставящо услуги въз основа на електронно съобщителни мрежа/мрежи, до ниво на дезагрегация приход/разход на услуга, и за прилагане на система/модел(и), за изчисляване/определяне на разходите и/или цените на единица електронно съобщителна услуги.

7. Възложителят ще отстранява от участие в откритата процедура всеки участник, който не отговаря на специалните изисквания, посочени в тази документация за участие.

## **V. СЪДЪРЖАНИЕ НА ОФЕРТАТА**

### **Офертата задължително трябва да съдържа:**

1. Заверено от участника копие (или нотариално заверен препис) от удостоверение за регистрация или посочване на единен идентификационен код (ЕИК) съгласно чл. 23 от Закона за търговския регистър или представено удостоверение за актуално състояние – за българско юридическо лице, документ за регистрация на чуждестранно лице съобразно националното му законодателство, а когато участникът е физическо лице – копие от документ за самоличност;

2. Нотариално заверено пълномощно при наличието на представителство;

3. Срок на валидност на офертата;

4. Място на изпълнение на предмета на поръчката;

5. Срок на изпълнение на договора и план-график, съобразен с изискванията на Възложителя;

6. Декларация за отсъствие на обстоятелствата по чл. 47, ал. 1, т. 1 и ал. 5 от ЗОП (*Приложение 4*);

7. Декларация с посочване на подизпълнители в случай, че има такива. (*Приложение 5*);

8. Техническо предложение, отговарящо на изискванията на Възложителя и попълнено по образец (*Приложение 1*);

9. Доказателства за техническите възможности и квалификация на участника:

✓ Справка-декларация, придружена с доказателства, съобразно Приложение № 6 към настоящата покана;

✓ Справка – декларация, придружена с доказателства за екипа се удостоверяват съобразно Приложение № 7 към настоящата покана квалификацията, професионалния опит и опита от извършени одити за изпълнение на наложени регулаторни задължения за разделяне на активите, пасивите, приходите и разходите на организация, предоставяща услуги въз основа на електронно съобщителни мрежа/мрежи на ръководителя и на експертите от екипа се удостоверяват съобразно Приложение № 7 към настоящата покана.

10. Ценово предложение, изготвено съгласно Приложение „Ценово предложение“ (Приложение 2);
11. Списък на документите, съдържащи се в офертата, подписан и подпечатан от участника.

## **VI. УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО**

Възложителят ще създаде работна група, отговаряща за изпълнението на договора с изпълнителя и за приемане на текущия и окончателния доклади.

Изпълнителят може да представя за разглеждане от работната група текущо всеки протокол за приключена проверка за прилагане на Системата по точки 1 -19, от раздел III на настоящата покана.

Изпълнението се приема с приемо-предавателен протокол, подписан от двете страни, въз основа на одобрени окончателни доклади - публична версия, съдържаща заключенията на изпълнителя за проверката от прилагането на Системата на хартиен и електронен носител и подробен доклад, с приложения към него протоколи, включително търговски тайни, на хартиен и електронен носител в срок до 5 календарни дни от одобряване на докладите.

Всички доклади се представят в 2 бр. хартиени копия и на оптичен носител (CD), на български език.

## **VII. СРОК НА ВАЛИДНОСТ НА ОФЕРТАТА**

Офертите, които ще бъдат представени от участниците в процедурата, трябва да бъдат със срок на валидност най-малко 90 (деветдесет) календарни дни, който започва да тече от датата на отваряне на офертите от Възложителя.

## **VIII. ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОФЕРТАТА**

Всеки участник може да представи само една оферта по процедурата.

1. Офертата се представя в запечатан непрозрачен плик от участника лично или от упълномощен от него представител, или по пощата с препоръчано писмо с известие за доставяне (обратна разписка), или чрез куриерска служба. Върху плика участникът записва "Оферта", посочва името на участника, наименованието на поръчката, адрес и лице за кореспонденция, телефон и по възможност факс и електронен адрес. Пликът по предходното изречение съдържа три отделни запечатани непрозрачни и надписани плика, както следва:

- плик № 1 с надпис „Документи за подбор“, в който се поставят документите, изисквани от възложителя съгласно чл. 101в от ЗОП, отнасящи се до критериите за подбор на участниците;

- плик № 2 с надпис „Предложение за изпълнение на поръчката“, в който се поставя техническото предложение на участника за изпълнение на обществената поръчка;

- плик № 3 с надпис „Предлагана цена“, който съдържа ценовото предложение на участника.

2. Офертата се подава на български език.

3. Когато за някои от изискуемите документи е определено, че може да се представят чрез „заверено от участника копие“, за такъв документ се счита този, при който върху копието на документа се съдържа текста „Вярно с оригинала“. При подаване на офертата си участниците следва да посочат, коя част от представената им оферта представлява търговска тайна в случай че има такава.

## **IX. РАЗГЛЕЖДАНЕ, ОЦЕНЯВАНЕ И КЛАСИРАНЕ НА ОФЕРТИТЕ**

Назначената от Възложителя комисия разглежда постъпилите оферти по реда на чл. 68 от ЗОП.

Офертите, които отговарят на обявените от Възложителя условия и са допуснати до разглеждане, ще се оценяват въз основа на показател „най-ниска предлагана цена“. Участникът, предложил най-ниска цена, се класира на първо място. При наличие на участници с еднаква цена в две или повече оферти се тегли жребий по реда, регламентиран в ЗОП.

**ТЕХНИЧЕСКО ПРЕДЛОЖЕНИЕ**

ЗА УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ  
ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР С ПРЕДМЕТ:

**„Проверка за прилагането на одобрената от Комисия за регулиране на съобщенията система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012 финансова година”**

Настоящото предложение е подадено от:

.....  
*/наименование на участника, ЕИК/*

Представявано от:

.....  
*/трите имена/*

В качеството му на:

.....  
*/длъжност/*

Адрес на участника:

.....  
*/п.код, град, община, квартал, бул./ул. № бл. ап./*

Телефон/факс: .....

e-mail: .....

1. Предлагаме да извършим проверка за прилагането на одобрената от КРС система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012 финансова година съгласно условията на настоящата Покана.
2. Срокът за изпълнение на поръчката е ..... (максималният срок е до 50 календарни дни) календарни дни.
3. Място на изпълнение на поръчката: на територията на Република България.
4. Офертата ни е валидна ..... (минимум 90) календарни дни, считано от датата на отваряне на същата от Възложителя.
5. Декларирам, че ще осигуря офиса и оборудването, необходими за изпълнение на дейностите по поръчката
6. Всички разходи, свързани с изпълнението на договора, са за сметка на Изпълнителя.
7. Посочва се дали ще се използват подизпълнители при изпълнението на поръчката, както и дела на тяхното участие .....

**Дата:** ..... **2014 г.**

**ПРЕДСТАВЛЯВАЩ:** .....  
(подпис, печат)

**ОФЕРТА  
ЦЕНОВО ПРЕДЛОЖЕНИЕ**

ЗА УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ  
ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР С ПРЕДМЕТ:

**Проверка за прилагането на одобрената от Комисия за регулиране на съобщенията система  
за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012  
финансова година**

Настоящото предложение е подадено от:

.....

.

*/наименование на участника, ЕИК/*

Представявано от:

.....

.

*/трите имена/*

В качеството му на:

.....

.

*/длъжност/*

Адрес на участника:

.....

.

*/п.код, град, община, квартал, бул./ул. № бл. ап./*

Телефон/факс: .....

e-mail: .....

1. Във връзка с обявената процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Проверка за прилагането на одобрената от КРС система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012 финансова година” предлагаме цена за изпълнение, както следва:

Обща цена .....лв. без ДДС

Обща цена .....лв. с ДДС

2. Цената е окончателна и включва всички разходи по изпълнение на поръчката.

**Дата:** ..... 2014 г.

**ПРЕДСТАВЛЯВАЩ:** .....

(подпис, печат)



## ДЕКЛАРАЦИЯ

Подписаният .....

(трите имена)

.....  
(данни по документ за самоличност)

в качеството си на .....

(длъжност)

на участник: .....

(наименование на участника)

### ДЕКЛАРИРАМ:

1. Задължавам се да спазвам условията за участие в процедурата.
2. Задължавам се да спазвам всички условия и всички действащи технически норми и стандарти, които се отнасят до изпълнението на поръчката, в случай, че същата ми бъде възложена.
3. Задължавам се да не разпространявам по никакъв повод и под никакъв предлог данните, свързани с поръчката, станали ми известни във връзка с моето участие в откритата процедура.
4. Задължавам се да осигуря необходимия персонал, с необходимата образователна квалификация за изпълнение на обществената поръчка.
5. Преди началото на проверката участниците ангажирани в процеса ще подписват декларация за конфиденциалност и неразгласяване на информация, касаеща интересите на Възложителя и обекта на проверката.
6. Не сме били ангажирани с изработването на системата на БТК и с извършени по инициатива на БТК одити на Системата.

Дата: .....  
(подпис, печат)

ДЕКЛАРАТОР: .....

**ДЕКЛАРАЦИЯ**  
**за отсъствие на обстоятелствата по чл. 47, ал. 1 и ал. 5**  
**от Закона за обществените поръчки**

Долуподписаният /ата \_\_\_\_\_, в качеството ми на \_\_\_\_\_  
(посочете длъжността) на \_\_\_\_\_  
(посочете фирмата на участника) - участник в процедура по  
реда на гл. VIIIа от ЗОП

**ДЕКЛАРИРАМ:**

1. Представленият от мен участник \_\_\_\_\_ (посочете фирмата на участника) :
- не е обявен в несъстоятелност;
  - не е в производство по ликвидация и не се намира в подобна на горепосочените процедури съгласно националното законодателство на участника и подзаконовите актове.
2. Аз лично не съм обявен в несъстоятелност и не се намирам в производство по ликвидация или в подобна на горепосочените процедури съгласно националните ми закони и подзаконови актове.
3. Аз лично не съм осъден(а) с влязла в сила присъда за:
- а) престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпирание на пари, по чл. 253 – 260 от Наказателния кодекс;
  - б) подкуп по чл. 301 - 307 от Наказателния кодекс;
  - в) участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;
  - г) престъпление против собствеността по чл. 194 – 217 от Наказателния кодекс;
  - д) престъпление против стопанството по чл. 219 – 252 от Наказателния кодекс.
4. Не съм свързано лице с Възложителя или със служители на ръководна длъжност в неговата организация.
5. Не съм сключил договор с лице по чл. 21 или чл. 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.
6. Представленият от мен участник няма парични задължения към държавата или към община по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, които са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган и за които не е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията и нямам парични задължения, свързани с плащането на вноски за социалното осигуряване или на данъци съгласно правните норми на държавата, в която участникът е установен.
7. Аз лично не съм осъден/а с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 313 от Наказателния кодекс, във връзка с провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки.

В декларацията следва да се посочи информацията относно публичните регистри, в които се съдържат посочените в декларацията обстоятелства, или компетентния орган, който съгласно законодателството на държавата, в която участникът е установен, е длъжен да предостави информацията за тези обстоятелства.

Дата: ..... 2014 г.

ДЕКЛАРАТОР: .....  
(подпис, печат)

### ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаният/-ната ....., в качеството ми на ..... (посочва се длъжността и качеството, в което лицето има право да представлява участника) на ..... – участник в процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „**Проверка за прилагането на одобрената от Комисия за регулиране на съобщенията система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД за 2012 финансова година**”.

**ДЕКЛАРИРАМ, че :**

- при изпълнението на посочената поръчка **няма да използвам/ще използвам подизпълнители;**
- подизпълнител/и ще бъде/бъдат: ..... (изписват се наименованията на подизпълнителите), които са запознати с предмета на поръчката и са дали съгласие за участие в процедурата;
- видът на работите, които ще извършват подизпълнителите, са: .....
- делът на участие на подизпълнителите при изпълнение на поръчката ще бъде ..... на сто от общата стойност на поръчката.

Известно ми е, че за посочване на неверни данни в настоящата декларация нося наказателна отговорност съгласно чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата: ..... 2014 г.

ДЕКЛАРАТОР: .....

(подпис, печат)

**СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ**

*За извършени от кандидата одити с предмет изпълнение на наложени задължения за разделяне на активите, пасивите, приходите и разходите на предприятие, предоставящо услуги въз основа на електронно съобщителни мрежа/мрежи, по отделни услуги, и за прилагане на система/модел(и), за изчисляване/определяне на разходите и/или цените на единица електронно съобщителна услуга за периода 2009 – 2014 г.*

| Наименование на одитираната организация* | Предмет на одита | Година |
|------------------------------------------|------------------|--------|
|                                          |                  |        |
|                                          |                  |        |

\*Забележка: Под организация да се разбира предприятие, фирма, институция.

Ако офертата се подава от консорциум (обединение, което не е ЮЛ) данните, посочени в таблицата, включват информация за всеки от членовете на консорциума. В този случай в първата колона на таблицата се посочва и за кой член на консорциума се отнася съответния договор.

Известна ми е отговорността по чл. 313 от Наказателния кодекс за посочване на неверни данни.

Към справката-декларация следва да се приложат доказателства относно: предмета на извършения одит и изготвени, въз основа на анализи, оценки и заключения, препоръки, внедрени от организацията..

**ПОДПИС и ПЕЧАТ:**

\_\_\_\_\_ (име и фамилия)

\_\_\_\_\_ (длъжност на представляващия участника)

**Дата: .....**

**Удостоверяване на квалификацията, професионалния опит и опита от извършване на одити съгласно обекта на поръчката на членовете на екипа**

1. Квалификацията на членовете на екипа се удостоверява съгласно долната таблица и се придружава с доказателства само за квалификацията, свързана с изпълнението на поръчката:

| Име и фамилия на членовете на екипа | Квалификация |
|-------------------------------------|--------------|
| 1.....                              |              |
| 2.....                              |              |

2. Професионалният опит, подходящ за изпълнението на поръчката на всеки член на екипа, се удостоверява, съгласно долната таблица и се придружава с доказателства.

| Години | Организация | Месторабота | Заемана позиция | Описание на извършваните дейности |
|--------|-------------|-------------|-----------------|-----------------------------------|
|        |             |             |                 |                                   |
|        |             |             |                 |                                   |

3. Опитът на членове на екипа от одитори се удостоверява съгласно долната таблица, и се придружава потвърждение от възложителя или одитираната организация за участието на съответния член на екипа в одита.

| Наименование на одитираната организация | Период на одита – година/години | Дейности извършени в процеса на одита (описват се изпълнените задачи) |
|-----------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
|                                         |                                 |                                                                       |
|                                         |                                 |                                                                       |

**4. Друга относима към квалификацията, професионалния опит и опита на членовете на екипа информация (например публикации):**

**ПОДПИС и ПЕЧАТ:**

\_\_\_\_\_ (Име и Фамилия)

Дата: .....

## ДОГОВОР

### ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА ПО РЕДА НА ГЛАВА „ОСМА А“ ОТ ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ

Днес.....2014 г., в гр. София между страните:

1. **КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА /КРС/**, адрес: 1000, гр. София, ул. „Гурко“ № 6, дан. № 1220120909, БУЛСТАТ 121747864, представлявана от д-р Веселин Божков - Председател и Соня Маджарова – гл. счетоводител, наричана по-долу за краткост **ВЪЗЛОЖИТЕЛ**, от една страна и

2....., със седалище и адрес на управление: ....., от друга страна, наричано по-долу за краткост **ИЗПЪЛНИТЕЛ**.

#### I. ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРА

**Чл. 1.** ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ възлага, а ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да изпълни в полза на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ „Проверка за прилагането на одобрената от Комисия за регулиране на съобщенията система за определяне на разходите на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД за 2012 финансова година”

(2) Предметът на договора е подробно описан в **Приложение № 1** към договора.

#### II. СРОК И МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

**Чл. 2. (1)** Общият срок за изпълнение на договора е .....(не повече от 50 (петдесет) календарни дни). Договорът ще влезе в сила от датата на предоставяне, от страна на Възложителя, на документацията, свързана с прилагането на Системата, Приложенията към нея, резултати, данни, документи и друга информация относима към прилагането на Системата. За целта се подписва протокол, удостоверяващ началната дата на влизане в сила на договора. В случай на необходимост от допълнителна информация, срокът подлежи на удължаване, равно на броя на календарните дни за предоставяне на допълнителната информация, считано от деня на искането на информацията до деня на нейното представяне. Удължаването на срока следва да бъде удостоверено със съответните протоколи, надлежно подписани от Възложителя и Изпълнителя на поръчката.

(2) Изключение от посочения по ал. 1 срок се допуска, ако за изпълнението на определени дейности е налице необходимост от допълнителни данни, които следва да бъдат изискани и представени от страна на БТК.

(3) Приемане на дейностите от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ – 10 календарни дни, считано от изпълнение на договора, съгласно чл. 2, ал.1 или ал. 2;

(4) Отстраняване на забележки от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ – 5 календарни дни от приключването по ал. 3 на чл. 2;

(5) Приемане на дейностите и подписване на протокол за приемане на изпълнението на поръчката - 5 календарни дни от приключването на дейностите по ал.4 на чл. 2.

(6) Предаването и приемането на извършената работа в сроковете по ал. 5 се удостоверява по следния ред:

а. Приключване на дейностите по чл. 2, ал. 1 от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ – удостоверява се с уведомително писмо до ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ с приложен отчет на извършените дейности на хартиен и електронен носител;

б. Приемане на дейностите по чл. 2, ал. 1 от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ – удостоверява се с подписване на двустранен приемо-предавателен протокол, отразяващ приемането на дейностите, забележки и недостатъци и сроковете за тяхното отстраняване;

в. Отстраняване на забележки по чл. 2, ал. 1 от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ - удостоверява се с уведомително писмо до ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ с приложен отчет на извършените дейности на хартиен и електронен носител;

г. Окончателно приемане по чл. 2, ал. 1 – подписване на двустранни приемо-предавателни протоколи;

д. Окончателно приемане на предмета на договора – подписване на двустранен окончателен приемо-предавателен протокол.

### **III. ПРЕМИНАВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТТА**

**Чл. 3. (1)** Всички документи и материали съгласно чл. 1, т. 1 и т. 2, ведно с авторските права над тях се прехвърлят от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ в собственост на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ с подписване на приемо-предавателния протокол за окончателно приемане изпълнението на договора.

**(2)** ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да предостави на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ всички документи, материали и данни, свързани с изпълнението на настоящия договор, като няма право да запазва копия от тях.

### **IV. ЦЕНА И НАЧИН НА ПЛАЩАНЕ**

**Чл. 4. (1)** Цената, дължима от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ за изпълнение на поръчката, е в размер на ..... лв. (.....лева) с ДДС. Цената включва изпълнението на всички дейности, свързани с изпълнението на договора .

**(2)** Възложителят заплаща на Изпълнителя 100% от цената по договора в срок до 7 календарни дни, след представяне на фактура оригинал и двустранно подписан окончателен приемо-предавателен протокол за изпълнение на договора.

**Чл. 5.** Плащанията на дължимите суми се извършват в лева по следната банкова сметка на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ:

.....  
.....  
.....

### **V. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПРАВА НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ**

**Чл. 6. (1)** ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да заплати дължимата по договора сума в сроковете и при условията, посочени в раздел IV.

**(2)** ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава в срок до 5 (пет) работни дни от подписване на настоящия договор да уведоми писмено ИЗПЪЛНИТЕЛЯ за името на упълномощено лице, което ще отговаря за контрола по изпълнението по настоящия договор и което ще бъде на разположение на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ за даване на информация и оказване на съдействие, както и за подписване на приемо-предавателните протоколи по договора, в случаите, когато не се подписват от законните

представители на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ и ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ и е налице изрично упълномощаване на това лице да подпише приемо-предавателен протокол по договора.

**(3)** ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ се задължава да предостави на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ пълния обем от документи, които се намират при ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ и са необходими за изпълнение на договора, включително предоставяне на достъп до необходими за изпълнението на договора бази с данни.

**Чл. 7.** ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ има право:

1. на текущ контрол при изпълнение на договора;
2. по всяко време да получава информация от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ относно степента на изпълнение на настоящия договор;
3. да изисква от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ да изпълни възложената работа в срок, без отклонение от договореното и без недостатъци.

## **VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПРАВА НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ**

**Чл. 8.** ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава да извърши дейностите, предмет на договора, съгласно изискванията на Възложителя, определени в раздел III „Технически изисквания към изпълнението на поръчката”, т.1-19.

**Чл. 9. (1)** Изпълнителят се задължава да осигури необходимите условия за работа на експертите. Изпълнителят се задължава да осигури достатъчен административен капацитет, който позволява на експертите да се фокусират върху техните задължения във връзка с изпълнението на предмета на договора.

(2) Изпълнителят се задължава да опазва всяка конфиденциална информация свързана с одитираното предприятие. Начинът и реда по който ще се осигурява предоставянето на информация, до помещения и съоръжения на БТК, свързани с обекта на поръчката следва да се урежда на базата на доброволно сътрудничество между одитора и одитираното предприятие. В случай, че одитираното предприятие отказва да предостави достъп до информация и помещения свързани с договора, Изпълнителят има право да поиска съдействие от страна на Възложителя по договора

**Чл. 10.** Всички разходи, които могат да възникнат във връзка с участието на участниците в проверката, като например транспортни разходи, разходи за хотел и дневни разходи, следва да бъдат включени в крайната цена по договора. ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ няма задължения да заплаща допълнително такива възникнали разходи.

**Чл. 11.** ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ има право:

1. да получи от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ необходимите данни и съдействие за изпълнение на договора;
2. да получи договореното възнаграждение при условията на настоящия договор.

## **VII. НЕИЗПЪЛНЕНИЕ И САНКЦИИ**

**Чл. 12.** При забавено плащане по чл. 4 ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ дължи на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ неустойка в размер на 0,2 % (нула цяло и две на сто) от цената на договора за всеки ден забава, но не повече от 10% (десет на сто) от дължимата цена за изпълнението на съответния етап.

**Чл. 13. (1)**При неизпълнение на сроковете по чл. 2, по вина на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, същият дължи на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ неустойка в размер на 0,4 % (нула цяло и четири на сто) от цената на договора за всеки ден забава, но не повече от 25% от цената на договора.

(2) В случай, че сроковете съгласно член 2 не могат да бъдат спазени поради забавяне на събирането на данни от страна на Възложителя, няма да бъдат наложени финансови санкции върху Изпълнителя. При възникване на такъв случай двете страни следва да съставят протокол, в който да опишат забавата и причините за настъпването ѝ.



**Чл. 14.** За неизпълнението на други задължения по договора неизправната страна дължи на изправната неустойка в размер до 5 % (пет на сто) от цената по договора. Страната, която е понесла вреди от неизпълнението, може да търси обезщетение и за по-големи вреди.

**Чл. 15.** При пълно неизпълнение на договора по вина на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, същият дължи неустойка на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ в размер на 25% (двадесет и пет на сто) от цената на договора и връщане на платените от ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ суми.

**Чл. 16.** Изплащането на неустойки при горните условия не лишава изправната страна по договора да търси обезщетение за вреди и пропуснати ползи над уговорените размери на неустойките.

**Чл. 17.** При прекратяване на договора при условията на чл. 19, т. 1 страните не си дължат неустойки.

### **VIII. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА**

**Чл. 18.** Настоящият договор се прекратява с изпълнение на предмета на договора.

**Чл. 19. Настоящият договор може да бъде прекратен:**

1. по взаимно съгласие на страните, изразено писмено;
2. със седемдневно писмено предизвестие от изправната страна, при системно нарушение (повече от два случая) на задълженията на другата страна;
3. без предизвестие, в случай че ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се намира в ликвидация или бъде обявен в несъстоятелност;
4. със седемдневно писмено предизвестие от страна на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, ако в резултат на обстоятелства, възникнали след сключването му, не е в състояние да изпълни своите задължения.
5. едностранно, от страна на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, без предизвестие при забава на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ повече от два месеца.

### **IX. СПОРОВЕ И ПОДСЪДНОСТ**

**Чл. 20.** Страните по настоящия договор се споразумяха, че всеки спор, противоречие или претенция, произтичащи от или свързани с този договор, както и с неговото изпълнение, прекратяване или недействителност, който не може да бъде уреден по взаимно споразумение, ще бъде предявен пред компетентния български граждански съд.

### **X. КОНФИДЕНЦИАЛНОСТ**

**Чл. 21.** ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ и ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ третират като конфиденциална всяка информация, получена при и/или по повод изпълнението на договора.

**Чл. 22.** ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ няма право без предварителното писмено съгласие на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ да разкрива по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма договора или част от него и всякаква информация, свързана с изпълнението му, на когото и да е освен пред своите служители. Разкриването на информация пред такъв служител се осъществява само в необходимата степен за целите на изпълнението на договора.

**Чл. 23.** ВЪЗЛОЖИТЕЛЯТ гарантира конфиденциалност при използването на предоставени от ИЗПЪЛНИТЕЛЯ документи и материали по договора, като не ги предоставя на трети лица, освен при условия и ред, предвидени в действащото законодателство.

### **XI. ДРУГИ**

**Чл. 24.** Настоящият договор влиза в сила за страните от датата на неговото подписване.

**Чл. 25.** Всички съобщения, уведомления и др. подобни, както и цялата кореспонденция между страните се води в писмена форма, на български език.

**Чл. 26.** За всички неуредени в настоящия договор въпроси се прилагат разпоредбите на българското законодателство.

## **XII. ПРИЛОЖЕНИЯ**

Неразделна част от настоящия договор са следните приложения:

**Приложение № 1** „Описание на предмета на договора“;

**Приложение № 2** „Подробен график за изпълнение на договора – етапи, фази и срокове“;

Настоящият договор се състави в два еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните.

**ВЪЗЛОЖИТЕЛ:**

**ИЗПЪЛНИТЕЛ:**

Председател на КРС:

Главен Счетоводител:

## Публично описание на системата за определяне на разходите по елементи

### 1| Общи положения

**001** Този документ обобщава принципите и основните елементи на “SeeCost – Система за определяне на разходите по елементи” (наричана по-нататък за краткост Системата).

**002** Системата за определяне на разходите е разработена и внедрена във връзка със задължението на БТК за предоставяне на услуги по цени, формирани въз основа на разходите за тяхното предоставяне, изчислени по одобрена от Комисията за регулиране на съобщенията система.

**003** Целите на Системата са да:

a) служи като основен инструмент за доказване разходоориентираността на цените за достъп и взаимно свързване и на тарифите за услугите, посочени в Приложение 1.1.;

b) посочва разходите и маржовете (брутна норма на печалбата) на услугите, посочени в Приложение 1.1.;

c) предоставя информация, допринасяща за по-голяма прозрачност.

**004** Системата действа на принципа за пълно разпределение на разходите върху единица услуга (Fully Allocated Costing - FAC), при спазване на принципа на настоящата стойност (Current Cost Accounting - CCA).

**005** Системата подлежи на одобряване от КРС. За целта към проекта на Система се прилагат:

a) последния одитиран финансов отчет;

b) актуална счетоводна политика;

c) сметкоплан и връзката между него и разходните сметки, включени в Системата;

d) информация за историческата и настояща стойност на групите дълготрайните материални активи, включени в Приложение 1.4. и техния полезен живот;

e) връзка между разходите по услуги в Системата и разходите от финансовото счетоводство;

f) външни за Системата параметри (норма на възвръщаемост на инвестициите).

**006** Промени в Системата могат да се инициират от КРС или от БТК в сроковете, посочени в Закона за електронни съобщения. За съгласуване на промени, инициирани от БТК се прилагат документите, посочени в 005.

**007** Не се считат за промени в Системата промените в Приложение 1.2., когато тези промени не засягат методите на разпределяне.

**008** Ежегодно в срок до един месец след извършване на финансовия одит за годината се провеждат консултации с КРС във връзка с прилагането на Системата по отношение на:

a) промени в сметкоплана на компанията като БТК предоставя на КРС за сведение промените в Приложение 1.2., както и кореспонденцията на разходните сметки със сметкоплана на дружеството;

b) третиране на извънредните оперативни разходи за отчетната година и изключване им от разпределянето;

c) начин на определяне на разходи за услуги, включени в списъка по Приложение 1.1.;

d) които не са били предоставяни през отчетния период, съгласно 0031;

е) начин на определяне на разходи за услуги извън списъка по Приложение 1.1., съгласно 0032;

ф) цената на заетия капитал, съгласно 0082.

**009** Резултатите от одобрената Система се представят в КРС всяко шестмесечие, в срок до четири месеца след извършването на одита за съответния отчетен период. Към резултатите се прилагат и следните документи, актуализирани за съответния отчетен период:

а) вероятностите по таблицата за маршрутизация по 0077;

б) справка за групите дълготрайни активи, съгласно Приложение 1.4. към Системата, по настояща и историческа стойност, както и полезният им живот във връзка с 0081;

в) взаимовръзките на резултатите с одитирания финансов отчет;

г) приложение с кодове на елементите на Системата съгласно функционалните;

е) спецификации на обработващия софтуер, указващо поредността на разпределение на компонентите на Системата.

**0010** Системата има следните особености:

а) Разпределя разходите по икономически елементи, съгласно данни от одитирания отчет за приходите и разходите от неконсолидирания финансов отчет на компанията за определен минал период при спазване принципа на историческа цена, според счетоводните данни, с изключение на разходите за амортизация;

б) Определя настоящата стойност на групите активи, посочени в Приложение 1.4., на чиято база се начисляват разходите за амортизация;

в) При формиране на пълна себестойност на услугите се добавя цената на капитала, на заведените в неконсолидирания баланс на компанията дълготрайни активи, разпределен по услуги;

г) Основава се на системата за разпределение на разходите съобразно дейността, която ги е предизвикала (Activity Based Costing - ABC). Така се отразяват причинно-следствените връзки по отношение на разходите и тяхното разпределение;

д) Преките разходи по предоставяне на услугите се отнасят директно към съответните услуги;

е) Общите разходи за няколко или всички услуги се разпределят въз основа на анализ на причините на възникване на разходите, когато това е приложимо, или на база на установяване връзка със сходна категория разходи;

ж) Разходи, за които причинно-следствената връзка не може да бъде установена, се разпределят при спазване на съотношението, изчислено при разпределяне на разходите на предходна стъпка;

з) За формиране на пълна себестойност на услугите се добавя цената на капитала, вложен в дружеството (в това число собствен и привлечен), разпределен по услуги.

**0011** Системата разпределя разходите за дейностите, извършвани в съответствие с изискванията на Закона за електронни съобщения.

**0012** Сложните отношения и взаимозависимости на технология, процеси и услуги изискват разпределение на разходите на няколко нива, или така наречения „многослоен подход“.

**0013** Разпределянето на разходите по услуги се извършва на няколко етапа, като се преминава през различните елементи на системата. На база на сегашната ситуация и организационно-управленската структура на БТК (в това число структура и процедури на отчетността, класификация на Регистъра на дълготрайните активи, мрежово оборудване, наличност на данни и др.) са определени разходните елементи на Системата - сметките от главна книга за отчитане на разходи в БТК, видове звена, групи дълготрайни активи, мрежови елементи, дейности, технически разходни центрове и услуги, посочени в Приложенията от 1.1 до 1.7.

**0014** След дефиниране на елементите на Системата, разпределянето на разходите по услуги преминава през следните етапи:

- a) Разпределяне на счетоводните разходни сметки по услуги, видове звена, групи дълготрайни активи и дейности;
- b) Разпределяне на групите дълготрайни активи по мрежови елементи, видове звена и дейности;
- c) Разпределяне на видовете звена по дейности;
- d) Разпределяне на дейностите по звена (отнася се за съпътстващите дейности, като се спазва йерархия на звената), други дейности, мрежови елементи, технически разходни центрове, услуги;
- e) Разпределяне на мрежовите елементи по други мрежови елементи, технически разходни центрове и услуги;
- f) Разпределение на техническите разходни центрове по други технически центрове и услуги.

**0015** Дълготрайните активи се анализират и оценяват от гледна точка на стойността им за дейността на компанията, която е равна на тяхната нетна съвременна стойност (net current replacement cost). Активите се оценяват по групи с помощта на методите: настояща оценка, индексирание и съвременен еквивалент на актива, разгледани по-нататък, при описание на разпределението на разходите между елементите на Системата. Амортизацията се изчислява по линейния метод и се включва в Системата като разход за съответния отчетен период.

**0016** Системата ползва голямо количество информация – финансова, техническа и маркетингова. Данните, необходими за калкулиране на разходите по Системата, се получават от различни източници – електронни бази данни, статистика, работни документи. Източниците на информация са посочени в Приложение 4.

**0017** Използваният софтуер за обработка и разпределение на разходите е Telecompass. Софтуерът поддържа бази данни под Oracle с вграден интерфейс към MS Excel. За опериране на софтуера и калкулиране на разходите по елементи се подготвят следните файлове с входни данни за Системата:

*Елементи:* В този файл се дефинират всички елементи на Системата заедно с тяхното описание и кратко наименование.

*Връзки:* В този файл се описват свързаностите между всички елементи на Системата в тяхната йерархична зависимост, както и стойностите и начините на насочване на разходите от един елемент към друг. Обикновено този файл се състои от около 8 000 записа.

*Категории:* В този файл се задават категории и групи на елементите. Те се използват за калкулиране на разходи по определените категории елементи.

*Стойности:* Тук са указани стойностите на основните елементи (разходните подсметки) и данни за приходите и обемите на изходните резултатни елементи - услугите.

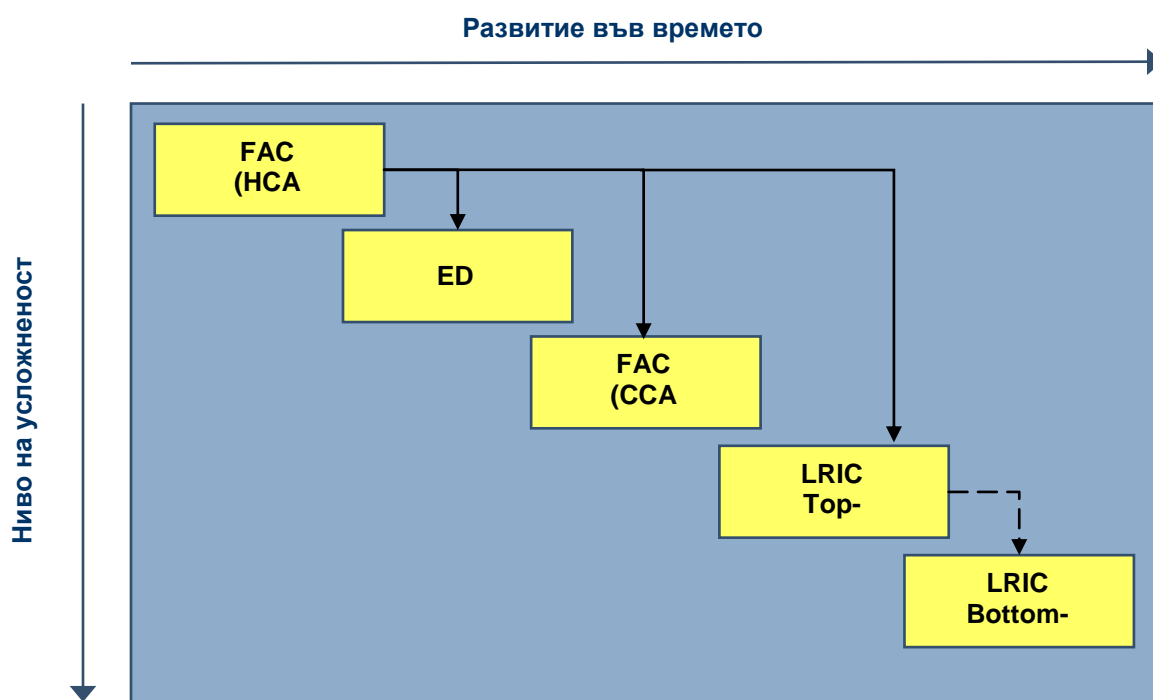
## 2| Контекст и обхват на Системата. Преглед на Системата за пълно разпределение на разходите при настояща стойност на активите

0018Тук накратко се представят методологиите за разпределяне на разходите по услуги в контекста на прилаганото европейско законодателство, както и естеството на конкретната реализация на методология в БТК.

### 2.1 Системи за разходна отчетност

0019С промените в телекомуникационната индустрия през последното десетилетие, значително се усъвършенства нивото на прилаганите методологии за определяне на себестойността на услугите. Фигура 1 показва развитието на системите за разходна отчетност:

Фигура 1: Промени в системите за разходна отчетност за телекомуникационни оператори



#### Abbreviations:

FAC = Fully Allocated Costs – Пълно разпределение на разходите

HCA = Historical Cost Allocation - Пълно разпределение на разходите на принципа на историческата цена

EDC = Embedded Direct Cost – Пълно разпределение на преките разходи

CCA = Current Cost Accounting – Пълно разпределение на разходите на принципа на настоящата стойност

LRIC = Long Run Incremental Costing Top-Down - Разпределение на допълнителните разходи в дългосрочен план, като счетоводните данни и съществуващата мрежа се коригират с настоящата стойност на разходите и ефективност

LRIC = Long Run Incremental Costing Bottom-Up – Намиране на себестойност за услугите в идеалния случай на ефективно изградена мрежа, ефективни процеси на работа, при използване на съвременна технология

0020Подходът на пълно разпределение на разходите според счетоводните данни върху единица услуга при спазване на принципа на историческата цена е естествената начална точка при създаването на системи за разходна отчетност за телекомуникационни компании. Методът на историческата цена не е достатъчно надежден, тъй като не отчита амортизацията на морално остарялото оборудване за далекосъобщителната мрежа. Методологията „Пълно разпределение на преките разходи” (Embedded Direct Cost) поставя ударението върху преките и непреките разходи, разпределими върху единица продукт или услуга. Тя има и редица слабости като това, че не обхваща някои общи, необходимо присъщи разходи за дейността на компаниите, поради вече което не се ползва с голяма популярност. Следващата стъпка е системата за пълно разпределение на разходите при използване на настоящи стойности на дълготрайните активи (Current Cost Accounting). Идеята, която стои зад тази методика, е заместването на историческата

цена на придобитите в миналото активи със съответните осъвременени стойности. Системата, която е най-широко приета (но и обект на най-интензивни спорове) е Long Run Incremental Costing. Целта е да се получи себестойност на един ефективно работещ оператор при използване на осъвременени цени на оборудването.

**0021**Целта на системата е да отнесе разходите към услугите. Сложността на телекомуникационната дейност изисква разпределението на разходите по услуги да се извърши в няколко етапа като се дефинират разходни центрове, в които да се групират различните видове разходи и се дефинира процеса на трансформация на разходите между тези разходни центрове. Това се извършва с помощта на различни бази за разпределение, които свързват разходите и причините, които ги пораждат. Примерни бази за разпределение са: времето, изразходвано за дадена дейност, изразходваното количество електроенергия от дадено оборудване в киловат часа, обем на предоставените услуги в минути и други. Пълният списък на базите за разпределение е посочен в Приложение 2. Разпределението на разходите за трафичните елементи на мрежата се осъществява с помощта на така наречените таблици за маршрутизация, чиято същност е обяснена по-долу в този документ.

**0022**Системата за определяне на разходите се базира на следните основни принципи:

- **Разходна обусловеност:** Разходите се разпределят по тези услуги, за осигуряването на които са направени. Разходите, които не могат да бъдат директно отнесени към дадена услуга, се разпределят по мрежови елементи и дейности, а след това и по услугите.
- **Възможност за одит:** Разходите, разпределяни от Системата, и базите за разпределени са обвързани с главната книга, с Регистъра на дълготрайните активи и с данни от други системи, внедрени в компанията за съхранение и предоставяне на информация, като по този начин се улеснява цялостната възможност за одит. Сумата на разходите, които са обект на разпределение (с изключение на тези за амортизации) е равна на оборотите, натрупани по разходните сметки в главна книга за съответния период, намалени с извънредните и финансовите разходи.
- **Същественост:** Всички разходни елементи, включени в Системата, се оценяват от гледна точка на тяхното приложение и важност в контекста на изготвяне, представяне и одит на финансовата информация. Разходен елемент се счита за съществен, ако неговото пропускане или не представяне би повлияло върху икономическите решения и интерпретации на потребителите на финансовите отчети. Качественото оценяване при прилагане на принципа зависи от поставените цели при използване на информацията.
- **Прозрачност:** Структурата и причинно-следствената връзка на разходите са лесно установими. Разходите и приходите, директно разпределени по дейности, са ясно разграничени от онези, които се разпределят пропорционално. Счетоводните документи, детайлизираните методологии за разпределение и за преоценка, както и модела за определяне на разходите, съдържат ясно описание на счетоводните и други методи, прилагани при изготвянето на финансовите отчети и стандартните отчети за разходите и приходите по услуги.
- **Последователност в прилаганата счетоводна политика:** При промяна в регулаторните принципи, методите на разпределение или счетоводната политика, която би се отразила на представената във финансовите отчети информация, се преработват частите на отчетите за предишни периоди, които са засегнати от промяната.
- **Обективност:** Използваните методи за разпределение не създават ползи за компанията или свързани с нея лица за определени продукти, услуги или компоненти на услугите.
- **Уместност и достатъчност:** Системата позволява да се получава, пряко или въз основа на регистрите за финансово счетоводство, нужната информация за изготвяне на докладите за състоянието на разделното счетоводство, както и друга информация, която операторът е задължен да представи в съответствие с действащото законодателство и с препоръките на Европейската комисия.

## **2.2 Особенности на системата по настояща стойност на активите**

0023В Системата за определяне на разходите, активите се включват според тяхната стойност за дейността - нетна съвременна стойност (Net Current Replacement Cost). Тя представлява настоящата покупна цена за идентичен нов актив или стойността на съвременен равностоеен актив (Modern Equivalent Asset), който притежава същата функционалност за дейността на компанията.

## **2.3 Разходни центрове**

0024Началната точка при разработване и приложение на Системата е свързана с преминаването от счетоводна база към групиране и класифициране на разходите по разходни категории. Разходите се категоризират според това кое ги е причинило. За БТК това са: 1) Мрежовите елементи, посредством групите дълготрайни активи; 2) Дейностите, извършвани от различните звена в рамките на компанията и 3) Услугите, които директно причиняват даден разход.

## **2.4 Определяне на връзките между мрежовите елементи и дейностите с услугите**

0025Дейностите и мрежовите елементи се разпределят по съответните услуги, които представляват крайния носител на разходите. Специфичното за телекомуникационната дейност е именно разпределянето на разходите за трафичните елементи на мрежата по крайния носител на разходите, в случая – услугите. Разходите за нетрафичните елементи на мрежата се разпределят по съответните услуги според избраната база за разпределение. В следващата точка накратко е описан начинът за разпределение на разходите за трафичните елементи на мрежата по съответните услуги.

## **2.5 Ниво на подробност**

0026БТК разполага с подробна информация за разходите, която се намира в Главната книга, Регистъра на дълготрайните активи и други системи за счетоводно отчитане и информационно обезпечаване.

0027За целите на Системата се консолидира наличната информация за разходите. Нивото на подробност и базата за групиране се основават на необходимостта от:

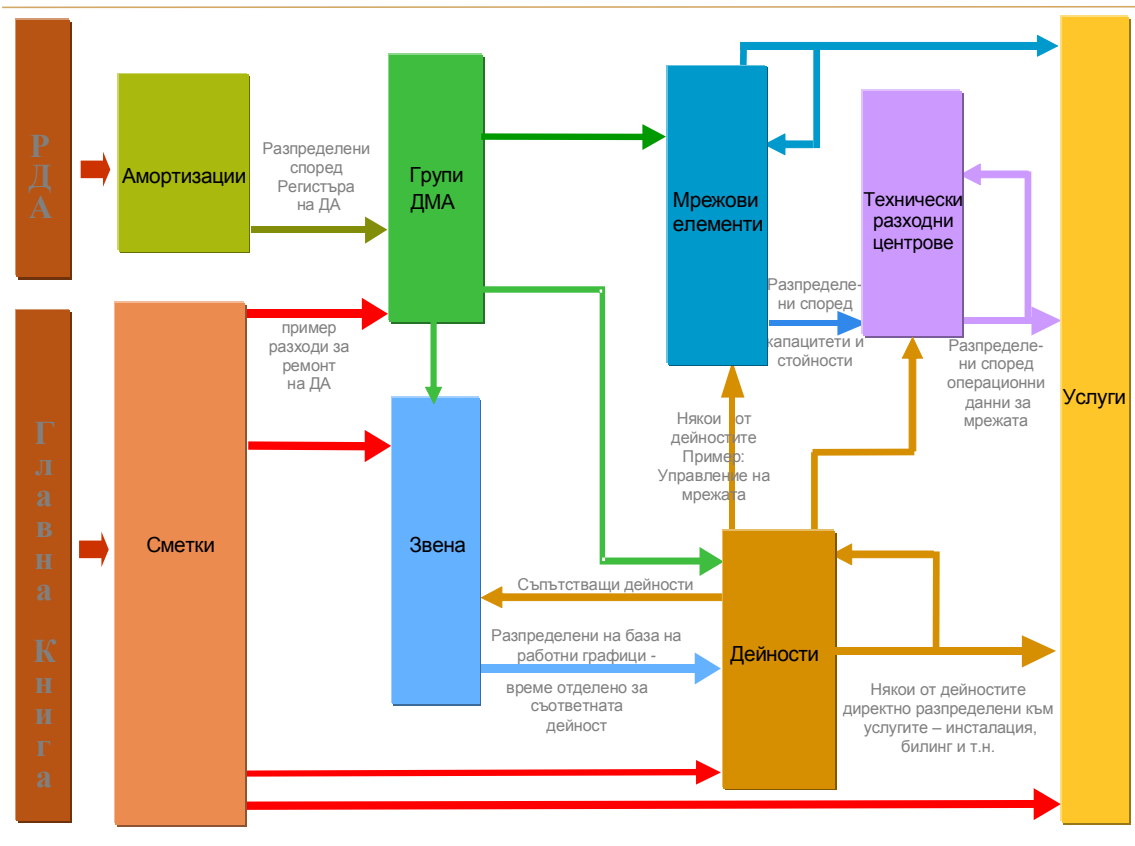
- a) Потвърждение, че всички разходи в Системата са свързани със съответния обуславящ фактор;
- b) Предоставяне на достатъчно ниво на подробност, с цел разходите да се разпределят коректно по услуги и да бъдат видими в Системата;
- c) Структура и принципи на действие на Системата.

## **2.6 Структура на Системата**

0028Тази схема представлява опростената структура на Системата за разпределението на разходите по услуги, според нейните елементи и отношенията между тях.



## Обща структура на системата



### 2.7 Елементи на Системата

0029 Дефинирани са следните елементи на Системата:

#### 2.7.1 Услуги

0030 Услугите са крайните резултатни елементи на Системата в процеса на разпределение на разходите, получени при пълното разпределение на разходите.

0031 В Приложение 1.1. е представен пълният списък на услугите, чиито разходи ще се определят по Системата в случай, че се предоставят от компанията. Разходите за услуги, включени в Приложение 1.1, които не са предоставяни за определения период, за който е наличен одитиран финансов отчет, ще бъдат калкулирани на база структурата на разходите на съществуваща аналогична услуга, където това е приложимо, или на база на специфични „bottom-up” модели. Заедно с калкулираните разходи за тези услуги се представя и информация за цените на същите или аналогични услуги, прилагани в страните-членки. Използвания метод се определя въз основа на консултации между БТК и КРС.

0032 Разходи за услуги, чиито цени следва да се определят на базата на разходите за предоставянето им, които не са включени в списъка на Приложение 1.1., се изчисляват на базата на приложими икономически модели за остойностяване на ресурсите, необходими за предоставянето им, като техническото описание, икономическата обосновка и информация за цени на същата или аналогична услуга се внасят за обсъждане в КРС.

0033 Промени в списъка с услугите се извършва по реда на 006.

### **2.7.2 Разходни сметки**

0034 Разходните сметки са началните елементи на Системата в процеса на разпределение.

0035 В Приложение 1.2. е представен пълният списък с разходни сметки. Всеки елемент от списъка съответства еднозначно (като наименование и код) на разходна подсметка от Счетоводната главна книга.

0036 Разходните сметки са групирани в разходни категории, съответстващи на статиите в Отчета за приходи и разходи в одитирания финансов отчет.

### **2.7.3 Видове звена**

0037 Видовете звена са междинните елементи в процеса на разпределение на разходите, спомагащи за трансформирането на оперативните разходи от разходните сметки към дейностите, извършвани от служителите на компанията за предоставяне на услуги.

0038 В Приложение 1.3. е представен пълният списък на видовете звена. Всеки елемент от списъка съответства на реална структурна единица – дирекция или отдел от организационната структура на компанията. Всяко звено е отговорно за извършването на една или няколко дейности от списъка .

0039 В някои от звената се извършва само по една дейност, например звено “Продажби и маркетинг” и звено “Финанси и счетоводство”, докато отделите за експлоатация на мрежата съвместяват всички дейности по инсталация на услугите, планиране, развитие, експлоатация и ремонт на мрежата.

### **2.7.4 Групи дълготрайни активи**

0040 Групите дълготрайни активи са елементите на Системата, които поемат амортизационните разходи и цената на зетия капитал на използваните в дейността на компанията активи и ги насочват към мрежовите елементи или технически разходни центрове за оборудването на мрежата или към видове звена и дейности за активи, които способстват организация на работата и извършването на общи за компанията дейности (напр. сгради, транспортни средства, печатна база).

0041 Активите от Регистъра на дълготрайните активи на компанията са групирани според естеството и предназначението им. Активите във всяка група имат еднакъв полезен живот и към тях е приложим един и същ подход за преценка по настояща стойност. Групите дълготрайни активи се състоят от активи на компанията, включени в неконсолидирания баланс на дружеството, като отписаните от финансовото счетоводство активи се заменят с нови, или имат нулева стойност за целите на Системата.

0042 Пълният списък на групите дълготрайни активи е представен в Приложение 1.4.

### **2.7.5 Мрежови елементи**

0043 Мрежовите елементи са междинните елементи на Системата, върху които се разпределят счетоводно заведените амортизации, преоценени по настояща стойност плюс цената на зетия капитал.

0044 В Приложение 1.5. е представен пълният списък на обособените мрежови елементи. Елементите от списъка представляват реалния мрежови ресурс, необходим за предоставяне на услугите на компанията. Те са дефинирани след направен технически анализ на съществуващата телекомуникационна мрежа на компанията.

## **2.7.6 Дейности**

**0045** Дейностите са междинните елементи на Системата, които формулират необходимия трудов ресурс за изграждане, развитие и поддръжка на съществуващата мрежа на компанията и за предоставяне на услугите на клиентите.

**0046** В Приложение 1.6. е представен пълният списък на дейностите, извършвани от компанията.

## **2.7.7 Технически разходни центрове**

**0047** Техническите разходни центрове са последните междинни елементи на Системата, които поемат разходите, необходими за предоставянето на услугите и ги разпределят към крайните елементи на Системата - услугите.

**0048** Пълният списък с технически разходни центрове е представен в Приложение 1.7.

## **2.8 Разпределение на разходите между елементите на Системата**

**0049** Разпределението на разходите между елементите на Системата се основа на дефиниране на връзките между тях. Структурата на Системата е йерархична, като всеки елемент е свързан с един или няколко елемента, към които насочва генерираната в него стойност на разходите. Елементът, който стои на по-високо йерархично ниво и насочва разходи наричаме “даващ елемент”, а елементът на следващото ниво, който поема разходи от даващия, наричаме “приемащ елемент”. Най-високо в йерархията стоят разходните сметки, а на най-ниското ниво са услугите. Разходните сметки са само даващи елементи, а услугите са само приемащи елементи. Всички междинни елементи на Системата са както даващи, така и приемащи елементи. Даващите елементи са свързани с един или няколко приемащи елемента.

**0050** Ако даващият елемент е свързан само с един приемащ елемент, то цялата стойност на разходите, натрупани в него се прехвърля на приемащия. Когато един даващ елемент е свързан с повече от един приемащ елемент, разходите от него се разпределят към приемащите елементи съгласно предварително определена база за разпределение.

**0051** Разпределението на разходите преминава през няколко етапа на трансформиране в друга категория и отнасяне на натрупаната стойност на разходите от даващите към приемащите елементи.

**0052** Първоначално се разпределят стойностите на разходните сметки по групи дълготрайни активи, видове звена, дейности и услуги. Групите дълготрайни активи се разпределят по мрежови елементи, видове звена и дейности. На следващ етап разходите, натрупани в разходните елементи видове звена се разпределят по дейностите, извършвани от звената, като се започва със съпътстващите звена. Дейностите се разпределят по звена (отнася се до съпътстващите дейности), по други дейности, мрежови елементи, технически разходни центрове или по услуги. Следва разпределянето на мрежовите елементи по услуги, според характера на използването им. Преминава се през техническите разходни центрове, при което мрежовите елементи първо се разделят според използването им за телефония или други услуги. Някои технически разходни центрове, се отнасят към други такива, с които заедно участват в предоставянето на услугата. Частта за телефония се разпределя по услуги чрез таблица за маршрутизиране, а мрежовите елементи, които осъществяват други услуги, се разпределят директно към тях.

### **2.8.1 Разпределение на разходните сметки**

**0053** На този етап се извършва разпределение на стойностите на разходите, в разходните сметки (съответстващи на осчетоводените за отчетния период оперативни разходи) по групи дълготрайни активи, видове звена, дейности и услуги съгласно Приложение 2.1.

**0054** Възможните начини на разпределение на разходите са указани в колоната “База за разпределение”:

1. **Директно отнесени към групата ДА или звеното, или дейността, или услугата** са тези разходи, които преминават изцяло от даващия към приемащия елемент.

2. **Директно отнесени към групата ДА или звеното, или дейността, или услугата**, за която са предназначени указва, че даващия елемент е свързан с няколко възможни приемащи елемента. В този случай разходът се разпределя между приемащите елементи на база на детайлите при осчетоводяването на първичните разходни документи по кореспондиращите разходни подсметки. Съгласно вътрешно-фирмените процедури при оформянето на поръчка за покупка или договор за възложителство се указва с какъв елемент от номенклатурата на Системата е свързан разхода. По този начин всеки първичен счетоводен документ съдържа информация за елемента на Системата, за който е предназначен.

Показване единична позиция Сметка Главна Книга

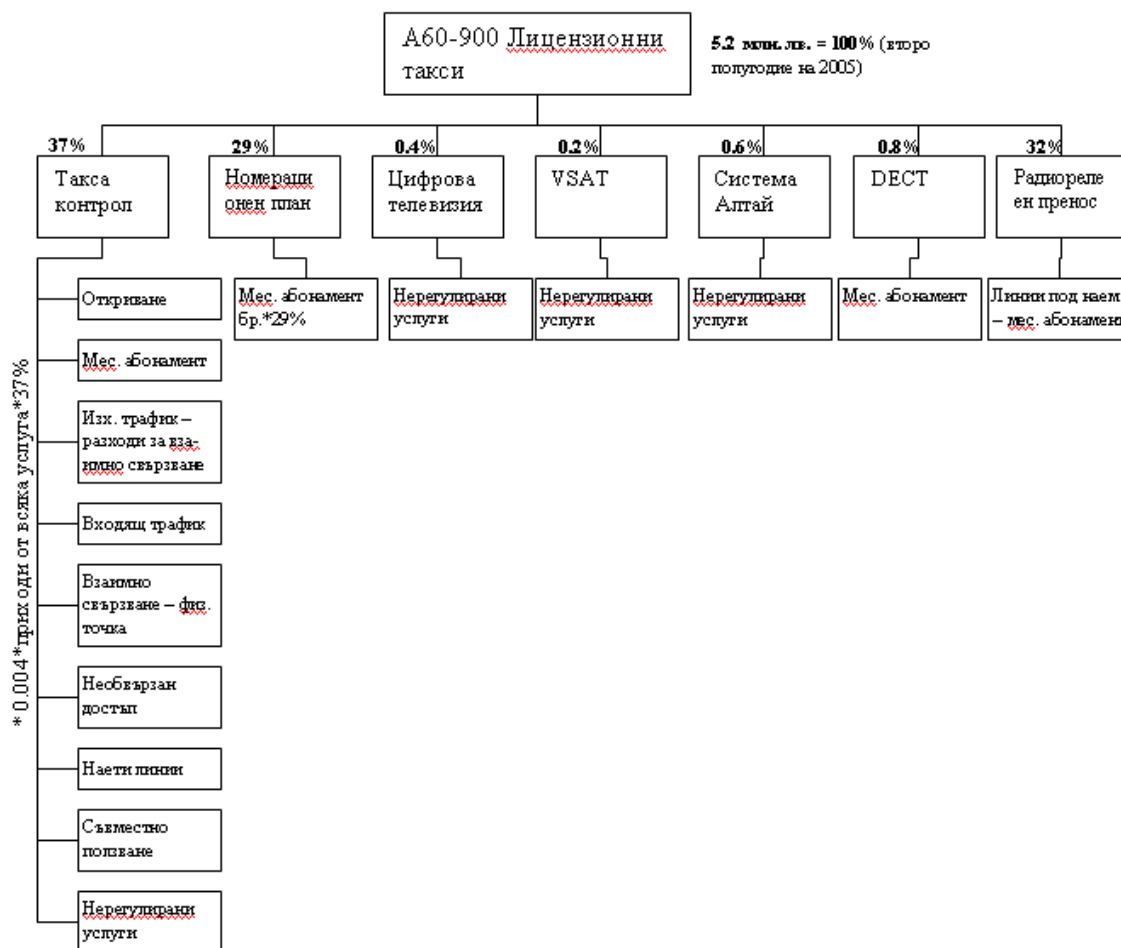
Номер с/ка ГлКн 601110 Материали и резервни части за инсталац. дейност  
Фирмен код 1000

| Гл.кн. | Документ № | Вид | Док. Дата  | КП | Сума MB   | Текст                           | Год./месец | See   |
|--------|------------|-----|------------|----|-----------|---------------------------------|------------|-------|
| 601110 | 4900010509 | WA  | 07.09.2006 | 81 | 96,00     | Ямбол 046663028                 | 2006/09    | F1012 |
| 601110 | 4900010510 | WA  | 07.09.2006 | 81 | 25,91     | Ямбол 046663028                 | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010510 | WA  | 07.09.2006 | 81 | 4,19      | Ямбол 046663028                 | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010510 | WA  | 07.09.2006 | 81 | 175,63    | Ямбол 046663028                 | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010666 | WA  | 08.09.2006 | 81 | 153,57    | Цифров пренос                   | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010666 | WA  | 08.09.2006 | 81 | 31,06     | Цифров пренос                   | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010721 | WA  | 08.09.2006 | 81 | 27.972,00 | 635011 Ив.Николов               | 2006/09    | F1012 |
| 601110 | 4900010721 | WA  | 08.09.2006 | 81 | 3.684,00  | 635011 Ив.Николов , Наети линии | 2006/09    | F1012 |
| 601110 | 4900010725 | WA  | 11.09.2006 | 81 | 75,00     | 082 834324-М.Мутафов            | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010725 | WA  | 11.09.2006 | 81 | 3,49      | 082 834324-М.Мутафов            | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010725 | WA  | 11.09.2006 | 81 | 300,59    | 082 834324-М.Мутафов            | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010725 | WA  | 11.09.2006 | 81 | 4,52      | 082 834324-М.Мутафов            | 2006/09    | F1017 |
| 601110 | 4900010727 | WA  | 11.09.2006 | 81 | 15,34     | 062/603500                      | 2006/09    | F1001 |
| 601110 | 4900010744 | WA  | 11.09.2006 | 81 | 4.851,13  | 9496323,0878668081              | 2006/09    | F1001 |

FBL3N sap\_erp2 INS

3. **Разпределени по услугите на базата на данни за ползване на международния капацитет.** При това разпределение се ползват данните за начина на потребление на закупения международен капацитет. Целия капацитет може да бъде измерен в двумегабитни връзки, като се знае каква част от него е резервирана за транзитен пренос на трафик или пренос на данни и каква част се ползва за организиране на наети линии. На базата на тези отношения се разпределя разхода към приемащите елементи.

4. **Разпределени по услугите на базата на данни за лицензионните такси.** Общата лицензионна такса първо се разделя според направените плащания за различните видове лицензии на БТК. В последствие, всяка от тези стойности се разпределя върху услугите, предоставяни по съответната лицензия. Таксата за контрол (в размер на 0.4% от брутните приходи за 2007 г.) се разпределя върху всички услуги, за които се дължи лицензионна такса, след приспадане на разходите за взаимно свързване от услугите по изходящи повиквания от мрежата на БТК. На фигурата по-долу е показан метода за намиране на отношенията, в които се разпределят разходите за лицензии:



5. **Разпределени по услугите на базата на данни за разплащанията за трафика за международните разговори или завършващ в мобилни мрежи или във фиксираните мрежи** са разходите за международен или национален интеркънект (взаимно свързване). При определяне на отношенията, в които се разделя разхода между приемащите единици, се използват фактурите за разплащанията между операторите, в които изрично е показан обемът по видове трафик, както и разчетните стойности.

6. **Разпределени според балансовата стойност на активите.** Използват се отношенията между отчетните и остатъчните стойности на активите според Регистъра на дълготрайните активи.

7. **Брой правоимащ персонал в звената.** За всяко звено са определени служителите, чиито функции изискват използването на униформено или специално облекло. На базата на броя на тези служители, във всяко звено се определят отношенията, в които се разпределя разхода към приемащите елементи.

## 2.8.2 Оценка на настоящата стойност на групи дълготрайни активи за целите на ССА

**0055** Методите за оценка, прилагани от БТК в съответствие с принципа на настоящата стойност на активите са: настояща оценка, индексирание и съвременни еквивалентни активи - СЕА (Modern Equivalent Asset). За някои групи активи не се прави преоценка, а амортизацията се изчислява на база на тяхната историческа стойност.

**0056** Използваните методи за оценка на различни групи активи се анализират при всяка калкулация на разходи по Системата, за да се потвърди, че отговарят на промените в технологиите. Например, при въвеждане на нова технология, покупната цена отразява първоначално съвременната стойност, но в последствие методът на оценка се променя на

индексиране или настояща оценка при промяна на цените и/или когато дадената технология вече не е най-съвременната съществуваща.

**0057** При избор на метод за оценка, от значение е дали оборудването е в производство или е технологично остаряло. За оборудване в производство оценката се извършва чрез индексиране или настояща оценка.

**0058** Индексиране. Този метод се използва, когато е настъпила несъществена технологична промяна - при активи с подобна функция, но значително различни по вида си, за които е трудно да се определи настояща цена. Предимството на този метод е, че оценката се свързва директно с историческата цена на дълготрайните активи, записана в счетоводния баланс. Отчетната стойност на дълготрайните активи е разпределена по годините, през които са били придобити. Така установената част от стойността се индексира с индекса на промяна на потребителските цени.

**0059** Настояща оценка. Този метод се използва за група еднородни активи, за които е налична информация за актуални цени. Оценката се извършва като броят на активите в групата се умножава по средната цена.

**0060** Съвременен еквивалентен актив (СЕА). Този метод се използва в случаи на промяна в технологията. Съществуващите, технологично остарели активи се заменят със съвременни еквивалентни активи, разполагащи с аналогичен потенциал за предоставяне на услуги.

**0061** Методът на СЕА се прилага за съществуваща стара технология в случаите, когато налагащата се нова технология осигурява изпълняването на същите функции на съпоставими цени. Например, оптичният кабел се използва в абонатната мрежа, но цената му все още не е достатъчно ниска за да се приеме, че той е СЕА на медния кабел.

**0062** Историческа цена. Този метод се използва, когато даден актив има относително ниска цена или кратък полезен живот. В този случай амортизацията се определя на база на историческата цена.

**0063** Придобитите скоро активи, чиято пазарна цена не се е променила, също се отчитат по историческа цена и не се оценяват допълнително.

**0064** Активите по историческа стойност са с най-нисък относителен дял в отчетната стойност на всички активи.

**0065** Решението за необходимостта от оценка и нейния вид се базира на анализ на историята за придобиване на дадена група активи, характера на активите, както и текущата им употреба. Приложение 3 представя приложения метод за оценка на групите ДА. Списъкът с методите на преоценка, приложими към групите ДА се актуализира ежегодно, съгласно 009.

### **2.8.3 Разпределяне на групите дълготрайни активи**

**0066** На този етап се извършва разпределение на разходите, натрупани в Групите дълготрайни активи към мрежови елементи, технически разходни центрове, видове звена или дейности.

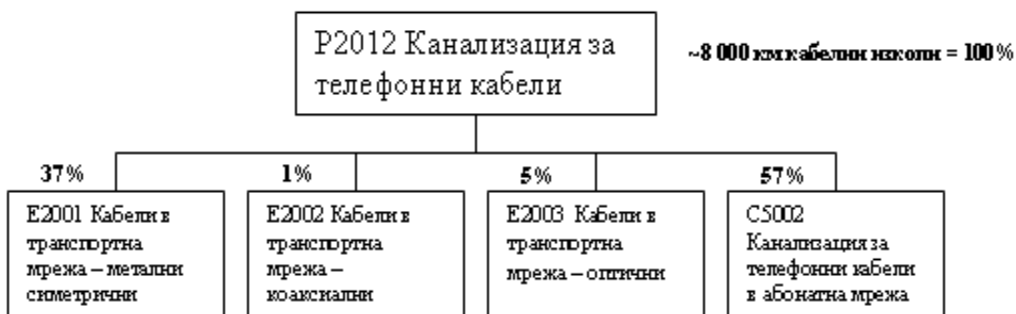
**0067** Използваните бази за разпределение на този етап са следните:

1. **Директно отнесени към мрежовия елемент или техническия разходен център, или дейността** са тези разходи, които преминават изцяло от даващия към приемащия елемент.

2. **Брой транспортни средства в съответното звено.** При това разпределение се използват броя на транспортните средства във всяко звено за определяне на отношенията, в които се разпределя разхода към приемащите елементи.

3. **Дължина на кабелите.** Тази база за разпределение се използва за насочване на разходите за общото оборудване за кабелната мрежа на компанията към съответните мрежови елементи в абонатната (първична и вторична) мрежа и транспортната мрежа (между централи). Данните за дължината на кабелите и кабелните трасета се актуализират при всяка калкулация на разходите по Системата. Доколкото канализацията в транспортната мрежа не се отдава за ползване на други оператори, разделянето на разхода между кабели и канализация в

транспортната мрежа не е необходимо и разхода за канализация се насочва директно към мрежови елементи кабели. На фигурата по-долу е показано примерно разпределение на елемент P2012:



4. **Разпределени на базата на данни от Регистъра на дълготрайните активи за предназначението на софтуера или хардуера или звеното ползвател** указва, че за всяко звено без “Информационни технологии” е намерена стойността на използваните хардуер и софтуер от Регистъра на дълготрайните активи и тази стойност е насочена към съответното звено. Що се касае до хардуера и софтуера на звено “Информационни технологии”, последното указва какво е предназначението на използваното оборудване и по този начин стойността му се разпределя между дейностите, извършвани от звеното.

5. **Брой конвертори, използвани за реализиране на телефонните връзки** отчита използването на преобразувателите от аналогов в цифров сигнал за реализиране на разговорите в мрежата на БТК. Такива конвертори са необходими за осъществяване на връзките между аналогови и цифрови централи.

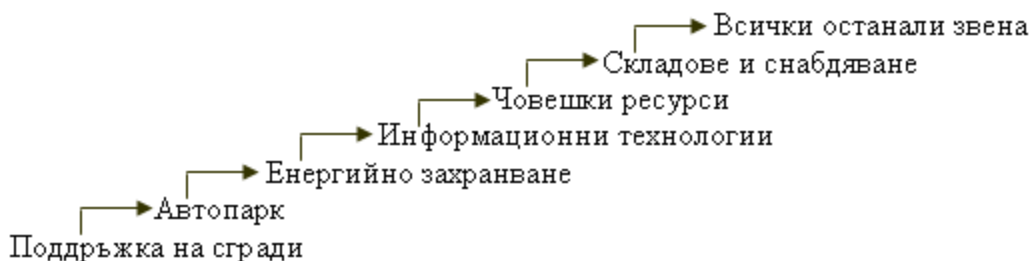
6. **Разпределени според набраните разходи** означава, че стойността на разходите в давания елемент се разпределя към приемащите елементи на база на отношението на вече натрупаните в тези приемащи елементи разходи до този момент.

0068 Списък с разпределението на групите дълготрайни активи е даден в Приложение 2.2.

#### 2.8.4 Разпределяне на видовете звена

0069 Набраните разходи по видове звена се разпределят по дейности или изцяло към конкретна дейност за звена, които извършват само една дейност или на няколко дейности в зависимост от времето отделено от съответните служители за тях. В края на всеки период служителите от всяко звено попълват отчет за времето в човечески часове, отделено за извършване на всяка от дейностите.

0070 Съпътстващите звена изпълняват общи дейности, необходими за работата на другите отдели. Тъй като Системата не поддържа циклични отношения (например: Информационни Технологии обслужва Човешки Ресурси, и Човешки Ресурси обслужва Информационни Технологии), се създава йерархия на съпътстващите звена и дейностите, извършвани от тях. Разходите на звената и дейностите от по-високо ниво в йерархията не могат да бъдат разпределяни към звена и дейности от по-ниски нива. Така съпътстваща дейност, извършена от съпътстващо звено се разпределя върху звената, стоящи по-високо в йерархията. БТК използва следната йерархия:



За да се поддържа тази йерархия, разходите на съпътстващото звено от най-ниското ниво се отнасят към съпътстващата дейност, извършвана от него. Разходите в тази дейност, от своя страна, се разпределят към всички съпътстващи звена от по-високите нива в йерархията. Цикълът продължава до пълно разпределяне на разходите в съпътстващите звена към всички останали звена.

0071 Списък с разпределението на видовете звена е даден в Приложение 2.3.

### 2.8.5 Разпределяне на дейностите

0072 Натрупаните разходи в този вид елементи се разпределят по дейности по мрежови елементи, технически разходни центрове и услуги съгласно Приложение 2.4.

0073 Следните бази за разпределение се използват на този етап:

1. **Директно отнесени към мрежовия елемент или техническия разходен център или дейността или услугата** са тези разходи, които преминават изцяло от даващия към приемащия елемент.

2. **Разпределени според броя инсталации указва**, че необходимия човешки ресурс за инсталация на различни услуги е един и същ. Даващият елемент се насочва към приемащите елементи на базата на данни за броя новооткрити услуги през съответния период.

3. **Дължина на кабелните трасета**. Разходите се разпределят аналогично с указания пример при разпределението на групите ДА.

4. **Брой транспортни средства в съответното звено** е аналогична база за разпределение на базата при разпределение на групите ДА.

5. **Разпределени според броя издадени фактури** са тези разходи, свързани с изготвянето и разноса на фактури. Доколкото всяка фактура се издава във връзка с достъпа до мрежата на компанията, коректния механизъм за разпределение е на базата броя издадени месечни фактури. Общият брой фактури се разделя на броя месечни абонаменти, включени във всеки вид фактури (за обикновен телефонен пост, взаимно свързване, линии под наем, съвместно ползване и нерегулирани услуги) и по този начин се определят отношенията, в които всеки от приемащите елементи поема разход.

6. **Разпределени според броя на разговорите или повикванията** указва, че генерираните разходи са свързани с предоставянето на трафични услуги. Базата се използва за разпределение на разход, който е еднозначен за всяка единица реализирана услуга, като всеки разговор генерира еднаква част от общия разход, натрупан в даващия елемент и отношенията за разпределение зависят от броя реализирани разговори за всеки вид услуга.

7. **Брой на служителите в звената** е базата за разпределение на дейностите на човешки ресурси, които са общи за компанията и обслужват всички служители.

8. **Разпределени според заетите от звената площи (в квадратни метри)** служи за разпределяне на общите разходи за сградния фонд на компанията. Доколкото в много от сградите се помещават служители на различни звена, отношенията, в които се насочва разхода от даващия елемент, зависят от обема на ползваната площ от служителите на всяко от звената.



9. **Разпределени според изминатите километри от Звено "Автопарк" при обслужване на останалите звена** служи за разпределение на общите за компанията транспортни разходи. Звено "Автопарк" поддържа информация за количеството изминати километри и предназначението на всеки превоз на служителите.

10. **Разпределени според изразходваната електроенергия (в kWh) от звената** указва разпределението на общия разход за електроенергия. За всеки мрежови елемент се определя необходимата електроенергия по паспорт на оборудването.

11. **Разпределени според набраните разходи** означава, че стойността на разходите в даващия елемент се разпределя към приемащите елементи на база на отношението на вече натрупаните в тези приемащи елементи разходи до този момент.

12. **Разпределени според обема на предоставяните услуги** се използва за насочване на генерираните разходи за билинг на услугите на компанията. Доколкото този разход е предназначен за всички видове услуги, включени в месечната сметка (откриване, месечен абонамент и разговори), се определят средните отношения, в които всеки вид услуга участва в месечното известие, като се ползват коефициенти. Коефициентът за откриванията се изчислява като общия брой откривания се дели на съответния брой сметки за отчетния период. Коефициентът за месечните абонаменти се определя като общия брой месечни абонаменти за всеки номер на абонатите се дели на общия брой месечни сметки за номерата на абонатите за съответния отчетен период. Коефициентът за минутите се изчислява като общия брой таксувани минути се раздели на общия брой месечни сметки за съответния отчетен период. Получените коефициенти се умножават по обема продажби на съответната услуга.

13. **Разпределени според приходите** е база за разпределение, която посочва, че в даващия елемент са генерирани общи за компанията разходи, които са реализирани във връзка с непосредствената продажбата на услугите на компанията. Отношенията, в които се разделя този разход, са формирани от отношенията на събраните от продадените услуги приходи.

0074 Разходите за съпътстващите дейности се разпределят по видове звена според операционните данни, получени от звената. Тези данни се получават от отделните организационни единици. Те включват брой служители, квадратни метри за използваните помещения, брой автомобили и др. Списък с разпределението на дейностите е даден в Приложение 2.4.

### 2.8.6 Разпределяне на мрежовите елементи

0075 Разходите за мрежови елементи се разпределят по услуги според тяхното използване. Междинен разходен център при това разпределение са техническите разходни центрове, дефинирани в системата. Подробности за това разпределение са дадени в Приложение 2.5.

0076 Използвани са следните бази за разпределение:

1. **Директно отнесени към мрежовия елемент или техническия разходен център, или дейността, или услугата** са тези разходи, които преминават изцяло от даващия към приемащия елемент.

2. **Капацитет на преносното оборудване** е базата, използвана за разпределение на съвместния ресурс на мрежата за пренос на глас, на данни, наети линии и друг вид сигнали. Капацитета се измерва в двумегабитни канали и при всяка калкулация на разходи се събират актуални данни за използването на заетия капацитет по видовете възли.

3. **Разпределени според инсталирания абонатен капацитет.** Разходите за кабелите в абонатната мрежа се разпределят според броя на чифтовете.

4. **Разпределени според стойността на абонатните портове и комутируемата част на централите.** Централите се разпределят към техническите разходни центрове - абонатни портове и комутираща част. Преносните устройства и кабелите се разпределят към технически разходни центрове - използван капацитет и телефонни връзки.

5. **Разпределени според стойността на инсталирания абонатен капацитет:** отчита отношението, в което се използва монтирания капацитет в абонатната част (репартистор и капацитет за широколентов достъп – DSLAM) за нужди на компанията и за предоставяне на достъп до инфраструктурата за други оператори. Стойността на оборудването се отчита от Регистъра на дълготрайните активи.

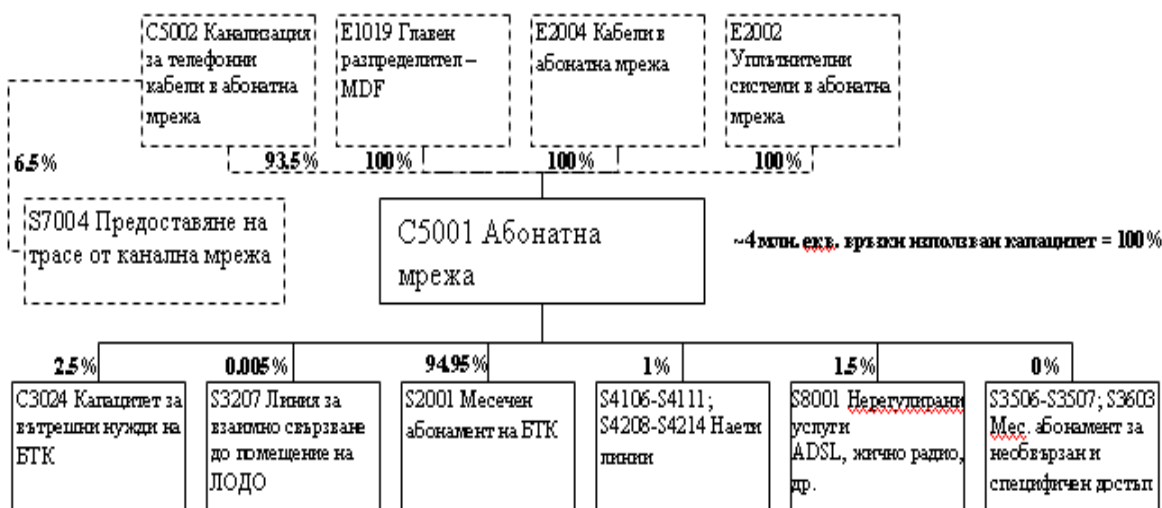
## 2.8.7 Разпределяне на техническите разходни центрове

0077 Набраните разходи в техническите разходни центрове се разпределят на база експлоатационните данни за мрежата, съгласно Приложение 2.6.

0078 Използват се следните бази за разпределение:

1. **Директно отнесени към услугата** са тези разходи, които са пряко свързани с предоставяне на съответната услуга. Цялата стойност на генерираните в този елемент разходи се прехвърля към приемащия елемент.

2. **Брой чифтове в абонатна мрежа.** Разходите се разпределят според броя на използваните чифтове за предоставяне на услугите – приемащи елементи. На фигурата по-долу е показано примерно разпределение на технически разходен център „Абонатна мрежа”



3. **Капацитет на ATM мрежа.** Отношенията на насочване на разхода за ATM мрежата се определят като броя портове, резервирани за различните видове пренос се умножават по броя на еквивалентните двумегабитни потоци, протичащи през тях.

4. **Капацитет на преносно оборудване.** Капацитета се измерва в двумегабитни канали и при всяка калкулация на разходи се събират актуални данни за използването на заетия капацитет по видовете възли.

5. **Капацитет на мрежата Nx64.** Капацитета се измерва в 64 килобитови потоци и, според тяхното използване за наети линии и Frame Relay, се определят отношенията за разпределение на разхода.

6. **Брой наети линии** е база за разпределение, използвана за насочване на преносния капацитет на мрежата, използван за организиране на наети линии. Отношенията за насочване на разхода се формират като броя на наетите линии за всеки вид се умножи по капацитета на всеки вид линии, измерен в кбит/с.

7. **Брой наети линии** \* дължина на линията указва разпределението на кабелната инфраструктура, резервирана за предоставяне на наети линии. Отношенията за насочване на разхода зависят от дължината на наетата линия (кореспондиращата зона) и се формират като

броя на наетите линии по видове се умножи по капацитета всеки вид, измерен в кбит/с и по средната дължина за всеки вид наети линии.

8. **Разпределени според набраните разходи** означава, че стойността на разходите в даващия елемент се разпределя към приемащите елементи на база на отношението на вече натрупаните в тези приемачи елементи разходи до този момент. Разпределени според стойността на инсталирания абонатен капацитет отчита отношението, в което се използва монтирания капацитет на главния репартитор за предоставяне на достъп до инфраструктурата на компанията за други оператори – за необвързан достъп и за специфичен достъп. Стойността на оборудването се отчита от Регистъра на дълготрайните активи.

9. **Таблица за маршрутизиране.** Абонатните портове в централите се разпределят директно по услугите, които ползват съответните абонатни портове. Разходите за комутируемата част на централите и капацитета, използван за пренос на телефония, се разпределят с помощта на таблицата за маршрутизиране на разговорите. Таблицата за маршрутизация показва използването на различните свързващи и комутиращи мрежови елементи (технически разходни центрове), необходими за извършването на всеки вид разговор. Видовете телефонни услуги са представени в редовете на таблицата за маршрутизиране, а техническите разходни центрове по комутация и различен тип телефонни връзки, които формират трафика са показани в колоните. В таблицата за маршрутизация са описани всички видове маршрути, по които може да се реализират телефонните разговори, предоставяни от БТК. Вариантите за маршрутизиране на трафика на телефонните услуги са показани на отделен ред, заедно с вероятността за осъществяването им. За всеки вид разговор, сборът от вероятностите на възможните варианти е равен на 100%.

## 2.9 Приходи

0079 Приходите по услугите от Приложение 1.1. на Системата се определят на базата на осчетоводените стойности за приходите от дейността за съответния отчетен период, като на тази база се определя брутната норма на печалба за всяка от услугите.

## 2.10 Цена на капитала

0080 Стойността на заетия капитал е остатъчната настояща стойност на дълготрайните активи. Последната се определя за всяка група активи от Приложение 1.4 като разлика между настоящата стойност на групата дълготрайни активи и сумата на натрупаната амортизация.

0081 Цената на капитала за всяка услуга се равнява на заетия капитал, умножен по средно претеглената цена на капитала (weighted average cost of capital - WACC). Формулата за определяне на средно претеглената цена на капитала е:

$$WACC = re \cdot E/(D+E) + rd \cdot D/(D+E),$$

където **re** е цена на собствения капитал, **rd** е цената на привлечения капитал, **E** е стойността на собствения капитал, а **D** е стойността на привлечения капитал.

0082 Стойността на средно претеглената цена на капитала се определя от БТК ежегодно, съгласно формулата по 0081. В срок до един месец след заверяване на годишния финансов отчет, БТК внася за съгласуване в КРС финансово-икономическата обосновка за определената средно претеглена цена на капитала. В срок до един месец след провеждане на консултации по представените документи и изчисления, КРС се произнася относно размера на средно претеглената цена на капитала, който се прилага за формиране на пълната себестойност на услугите от Приложение 1.1 до определяне на нов размер на средно претеглената цена на капитала.